

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16. I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekk száma: 72056

ALAPÍTOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTOVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, évi 18.40, egy évre 36.30 P.

Három irányból támadják az angol-szászok a tuniszi hídfőt

Londonban és Washingtonban súlyos csatlódást okozott az orosz offenzíva csődje. Keményütközetekben morzsolják fel a németek a támadó szovjet erőket

MINT A BUDAPESTI TUDÓSÍTÓ bérni munkatársa értesül, Churchill vasárnap esti rádióbeszédének végén kijelentette, hogy üzenetet kapott Montgomery tábornokról, aki közli, hogy a 8. brit hadsereg vasárnap hajnalban támadást indított a német—olasz állások ellen és kielégítő eredményeket ért el. Ez a közlés a régóta várt angol-szász offenzíva megindulását kétségtelenné teszi. Más forrásból való értesüléseink beszámolnak a Tuniszban uralkodó rendkívül rossz időről. Esik az eső, erős szél és hideg van, ami akadályozza a hadműveleteket. Az angolok és az amerikaiak állandóan újabb csapatokat és hadianyagokat szállítanak. A pótlás az utak eliszaposodása miatt meglehetősen lassú. Érdek az a svájci forrásból származó hír is, hogy a tunéziai angol-szász támadás első útkezdeteit a szövetséges északafrikai hadvezetők személyesen, az első állásokból irányították. Eisenhower, Alexander és Giraud tábornok, továbbá Patton altábornagy, a tuniszi harc-

téren lévő amerikai csapatok új parancsnoka parancsnoki páncélkocsiból adták ki a parancsokat az utasításokat.

A SZOVJETOROSZ HARCTERÉN működő amerikai haditudósítók beismerik, hogy a német páncélos erők a szovjet csapatok elkeseredett ellenállása ellenére több helyen áttörték a bolsevista hadsereg állásait. Valóban megrendítő látvány, hogy a támadó német kötelek lendületük fokozása közben egyetlen pillanatnyi pihenést sem engednek a szovjet csapatoknak — írja az egyik amerikai haditudósító. Charkovtól délkeletre szovjet részről nagy visszavonulás jelei észlelhetők. Ezek a kudarcok igen veszélyes hatást keltenek az orosz hadseregben, amelynek a moszkvai propaganda többször bizonyította, hogy Németország meggyengült és összpontosított támadására már képtelen. Az utolsó napon is a szovjet veszteségek igen súlyosak voltak, s a vereségek súlyát csak fokozta a német légi erők igen élénk tevékenysége. Moszkvát na-

gyon fájdalmasan érintik a keleti arcvonal súlyos helyzetéről érkező hírek — fejezi be drámai hangú tudósítását az amerikai újságíró.

HIREINK RÉSZLETESEN BESZÁMOLNAK a legújabb súlyos angol-szász hajóvesztésekről. Ezzel kapcsolatban Land nyugalmazott ellentengernagy, az amerikai állami hajózási hatóságának vezetője, az egyik washingtoni lap tudósítójának a következőket mondotta: A háború katonák és hajók döntik el, más semmi sem döntő a háború szempontjából. Bármit is termeljünk, nem nyerhetjük meg ezt a háborút, ha nem építünk elegendő hajót és nem építjük őket elég gyorsan. Be kell vallanunk, hogy nincs elegendő hajónk. Ezt a hiányt bizonyítja az, hogy az adagolás minden téren szaporodik. Délamerikában és a Karib-tenger környékén bőven van cukor és kávé, de nincs hajó, amely elhozza. Nem szabad azt sem elfelejteni, hogy a tengeralattjáró veszély még mindig súlyos. Ez ellen jelenleg nehezebb küzdeni, mint a múlt

háborúban. Az ellenségnek nemcsak jobb tengeralattjárói vannak, hanem sokkal több atlantitengeri kikötője is, mint az első világháborúban. Ide tartozik a Német Távírtárolóának az a jelentése is, amely szerint a burmai harcúterén a brit csapatok helyzete azért rosszabbodott, mert nagy a hajótérhiány és a szövetségesek hadműveletei ezen a területen főleg a hajószállítványoktól függenek.

CHURCHILL vasárnap este tartotta szokásos havi beszédét, amelyben ezalkalommal inkább a háború utáni célokról emlékezett meg. A brit premier beszéde, akárcsak a régiek, igen nagy érdeklődést váltott ki az angol-szász közvéleményben és a beszéd, mint szónoki teljesítmény, el is érte célját. Természetes az, hogy a német külügyminisztérium szövegét ezúttal is bíráló hangon foglalkozik Churchill kijelentéseivel és sorra magasztolja kijelentéseinek lényegesebb pontjait, rámutatva arra, hogy Churchill igyekszik kisajátítani a tengely háború utáni programját.

Budapesti telefonjelentésünk a világpolitikai helyzetről és a tunéziai döntő hadműveletekről

BUDAPEST, március 23. (Az Ellenzék budapesti szerkesztőjének telefonjelentése.) A közvélemény érdeklődésének középpontjában természetesen Hitler és Churchill beszéde, valamint a tuniszi angol-szász offenzíva áll. A Pester Lloyd berlini tudósítója szerint Hitler beszéde a német közvéleménynek olyan tájékoztatást adott, amely a további eseményekkel kapcsolatban teljes bizalmat keltett. Hitler beszéde a keddi „Magyarország” kommentárja szerint optimizmusával erős bizalmat áraszt, amikor leszögezi a katonai válság elmulását. A német nép és Európa fellelegezve veszi tudomásul, hogy a bolsevizmus veszélye Európára nézve elhárítottnak tekinthető. 1942-ben és 43-ban a Szovjet koncentráta minden támadó erejét és azt bevetette a novemberben megindult offenzívába. Ez a támadás nem sikerült és az óriási áldozatok nem hozták meg a Szovjet számára a várt döntést.

Churchill beszédével kapcsolatban az Esti Magyarország vezércikkben mutat rá arra, hogy Churchill beszédében egyetlen szóval sem emlékezett meg a Szovjetről, sőt a nevét sem ejtette ki. Ugy látják, hogy a nagy lelkesedés, amellyel angol-szász részről a Szovjet előretörését üdvözltek, a hadiszerencse megfordulásával súlyos csalódássá vált. Egyébként Churchill beszédével kapcsolatban úgy Berlinben, mint Rómában megállapítják, hogy az nemcsak az angol geopolitikát illetően, hanem az angol-szászok háború utáni terveire nézve is majdnem teljes egészében a tengelyhatalmak programját sajátította ki. Belpolitikailag a nemzeti szocializmus szociális programját, külpolitikailag pedig a német „Grossraum” (nagyter) eszmét és a kisállamok felé a konföderációs megoldásokat hirdeti.

Ami a tuniszi harcokat illeti, a vasárnap megindult nagy angol-amerikai támadásról a tengely fővárosaiban megállapítják, hogy a két oldalról megindult hadműveletek a tengelycsapatok harcát kétségtelenné sulyossá teszik. Amíg ugyanis kelet felől Montgomery a Mareth-vonalon operál, Középtuniszbán Eisenhower tábornok indított nagy támadást. Ennek ellenére Rómában biztosra veszik, hogy a tengelycsapatok a tuniszi hídfőt rendületlenül tartani fogják és ezért az az angol-szász terv, amely egy későbbi partraszállásra vonatkozik, nem valósulhat meg.

Olasz hivatalos jelentés az afrikai brit offenzíva megindításáról

RÓMA, március 23. (MTI.) A Stefani-iroda közli az olasz fegyveres erő főhadiszállásának 1031. sz. közleményét:

Tuniszban erős tűzérési előkészület után az ellenség vasárnap heves támadást indított az arcvonal középső és déli szakaszán. Az ádáz harcok még dőlnek. Részt vesz a küzdelemben a tengely légiereje is az arcvonal mögötti központok és a menekülő csapatok támadásával. Német vadászgépek öt Spitfire gépet lelőttek. Olasz repülőgépek bombázták Bone és Bougie kikötői berendezéseit és jelentékeny károkat okoztak. A hétfőre virradó éjszaka egy torpedóvető repülőgépkötélék Algir kikötőjében horgonyzó hajókat támadott meg. Egy 10.000 tonnás gőzös elsüllyedt. Egy közepes tonnatartalmu hajó kigyulladt és még két további hajót találat ért.

BERLIN, március 23. (MTI.) A Német Távírtároló Iroda jelenti: Mint a német felelős repülők fényképfelvételeiből kitűnik, a március 20-ára virradó éjjel Tripolisz kikötője ellen intézett támadás alkalmával — mint jelentettük — több ott horgonyzó hajó elsüllyedt, vagy megrongálódott. A német felelős fényképfelvételei szerint a rakpart-

nál 3 tehergőzös süllyedt el, köztük egy 3200 bruttó regisztertonnás gőzös, amelyet teljesen elpusztított a tűz. Két másik hajó szintén teljesen elmerült a kikötőmedencében. Egy ellenséges kísérőnaszád a légítámadás után ugyancsak elsüllyedt. Három további kereskedelmi gőzös súlyosan megrongált állapotban vesztegelt horgonyzó helyén.

Angol-amerikaiak nagy erőkkel támadják a német-olasz állásokat Tunéziában

BERLIN, március 23. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti:

Mint német katonai helyről hétfőn közölték, Tunis közép- és déli részén az ellenség vasárnap óta nagy erőkkel támadja a német—olasz állásokat. Súlyos harcok folynak. A vasárnapi nap folyamán a harc térség felett lelőttünk öt ellenséges repülőgépet.

BERLIN, március 23. (MTI.) Az angol 8. hadsereg erős kötelékei Ksar Philanetől kiindulva, vasárnap már említett északi irányba hadmozdultak és az amerikai páncélos kötelékek Gafsatól és délkeletről kiinduló egyidejű hadműveletei március 21-én az angol gyalogos kötelékeknek a Mareth-vonal ellen indított szembejövő támadásaival egészültek ki. Rommel tábornagy német és olasz csapatai részben közeli harcokban és ellentámadásokkal eredményesen visszavertek minden támadást. Meghínsultak az angol és amerikai parti kötelékek megkerülő és bekerítő kísérletei is. Ezeket az előretolt német—olasz biztosítékok részben megállították, részben a parancs értelmében visszahúzódtak, olyan területekre csúsztak, ahol kedvezőbb harc feltételek adódnak a tengelycsapatok számára. Az amerikaiak támadási célja Maknasin és el Goudadon túl általában a keleti irány. Nyilván azt szeretnék elérni, hogy a déli irányból észak felé támadó angol sivatagi erőkkel a Dzsebel el Dzserid keleti szélén kapcsolatot létesítsenek. Mint, hogy a tulajdonképpeni harcok még nem kezdődtek meg, a közép- és déltunéziai helyzet kialakulását egyelőre még meg kell várni.

ZAVARGÁSOK INDIÁBAN

BANGKOK, március 23. (MTI.) A Német Távírtároló Iroda jelenti: A sonanai szabad indus rádió jelentése szerint Benáreszben vasárnap indus diákok megtámadtak egy angol katonai tábor. Az angol katonák tüzeltek és agyonlőtték 9 indust, több indus diákok pedig megsebesültek. Ugyane jelentés szerint Kalkuttában két angol repülőtestet halála után letartóztattak 150 indiai nacionalistát. Ezek fölött a katonai törvényszék ítélezik.

Pagarut, a hurok egyik ismert vezérét, akit az angol indiai haditörvényszék egy Anglia ellen irányuló összeesküvés megszervezése miatt — az összeesküvés Sind tartományban tört volna ki — halálra ítélték, vasárnap a heiderabadi fogházban kivégezték.

A miniszterelnök pártközi értekezleten ismerette az általános politikai helyzetet

BUDAPEST, március 23. Tasnádi-Nagy András, a képviselőház elnökének elnöklésével hétfőn délután fél 6 órakor pártközi megbeszélés volt, amelyen résztvett Kállay Miklós miniszterelnök, vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter, Törs Tibor és Krudy Ferenc, a képviselőház al-elnökei, Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár, Putnoki Móric, a képviselőház háznapja, a pártok részéről pedig Bárczay Ferenc, Kölcsey István, vitéz Magasházy László, Mikó Imre, vitéz Imrédy Béla, vitéz Jaross Andor, Bakó László, Szöllősy Jenő, Tauffer Gábor, Tildy Zoltán, gróf Zichy János, Demkó Mihály, Peyer Károly, Szeder Ferenc, Rassay Károly, Meskó Zoltán, Ma-

tolcsy Mátyás, Rácz Kálmán és Csoór Lajos.

Kállay Miklós miniszterelnök a pártközi értekezlet során tájékoztatót adott az általános politikai helyzetről és a készülő törvényjavaslatokról. A miniszterelnök tájékoztatójához vitéz Imrédy Béla, Szöllősy Jenő, Csoór Lajos, vitéz Jaross Andor, Peyer Károly, Tildy Zoltán és vitéz Lukács Béla szolt hozzá, akiknek a hozzászólásokra adott válasz után a pártközi értekezlet általános megnyugvással vette tudomásul a miniszterelnöknek azt a bejelentését, hogy a törvényhozás még április első felében megkezdődik munkásságát. (MTI.)

Anna királyi hercegnasszony meglátogatta Kolozsvárt a légvédelmi alakulatokat

KOLOZSVÁR, március 23. Hétfőn délután Kolozsvárra érkezett Anna királyi hercegnasszony, a Légoltalmi Liga országos női bizottságának elnöke, hogy személyesen tájékoztassa a Légoltalmi Liga kolozsvári csoportja női osztályának működéséről. A királyi hercegnasszony a délutáni órákban látogatást tett az állami leánygimnáziumban elhelyezett 24. sz. légoltalmi mentőállomáson. Az országos női bizottság elnöknője teljes megelégedését fejezte ki a látottak felett, majd Keledy Tibor dr. polgármester kíséretében megtekintette a város nevezetességeit.

Délután négy órakor a polgármester kíséretében a királyi hercegnasszony megjelent az új tűzoltóaktanya Magyar-utcai helyiségében, hogy résztvegyen a Légoltalmi Liga által Kolozsváron rendezett házcsoportok tűzoltói tanfolyamának házi vizsgáján.

A tanfolyamhallgatók a hivatalos jelentkezés után a vizsga során rendkívül ügyes oltási és mentési munkákat mutattak be.

A záróvizsga befejezése után Anna királyi hercegnasszony néhány szót intézett a tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatókhoz, majd Keledy Tibor dr. polgármester kíséretében a vármegyeházára ment, ahol a liga kolozsvári női osztálya rendkívüli gyűlést tartott.

A királyi hercegnasszonyt a vármegyeháza nagytermeté zsúfolásig megtöltött közönség meleg ünnepélyesen részesítette megjelenésekor, majd Beck Albert vezérőrnagy, kerületi felügyelő üdvözölte. Ezután a női osztály részéről Hartay Judit hatalmas virágcsokrot

nyújtott át a királyi hercegnasszonynak, majd Kiusnicsky Elekné felolvasta a Légoltalmi Liga női osztályának eddigi működéséről szóló jelentését. Anna királyi hercegnasszony nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta meg a beszámolót, majd rövid beszédet intézett a rendkívüli gyűlésen megjelentekhez.

Emlékeztetett arra, hogy évekkel ezelőtt az ország asszonyaihoz fordult felhívásával, s jóleső örömmel tapasztalta, hogy a légoltalmi megszervezése körül mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel álltak sorompóba a magyar asszonyok és megértették az ő bíró szavát. Külön köszönetet mondott a kolozsvári asszonyoknak, hogy a mostani bizonytalanság korában, amikor házi teendőik amúgy is túlságosan igénybeveszik minden idejüket és energiájukat, mégis odaadó buzgalommal végeztek és végzik légoltalmi feladataik körüli kötelességüket is. Kéri, hogy ugyanazzal a buzgalommal és lelkesedéssel, amellyel eddig is dolgoztak, hűséggel és bizakodással segítsenek egész Erdély légoltalmának megszervezésében.

Közvetlen szavai lelkesedéssel fogadták az egész hallgatóságot, majd a Légoltalmi Liga női osztályának tagjai vizsgáztak az első segélynyújtás ismeretéből. Mindnyáján pompás felkészültségről tettek bizonyosságot.

A gyűlés végén Keledy Tibor dr. polgármester megköszönte a királyi hercegnasszony megjelenését s ezzel a gyűlést véget ért.

Anna királyi hercegnasszony este szűk körű vacsorán vett részt a Mariánumban, majd visszautazott Budapestre.

Újabb 11 községet keresett fel az EMKE népművelési szerelvénye

KOLOZSVÁR, március 23. Az EMKE népművelési szerelvénye, ahogyan általánosan nevezik, a „Meseautó”, március hó folyamán eddig 11 községet keresett fel és tartott előadásokat, zenei bemutatókat, filmelőadásokat, vagy gazdasági és honvédelmi jellegű előadásokat.

Március 7-én Kolozson, 10-én Mórán, 11-én Kiskapuson és Magyarapuson, 13-án Szászfenesen és Magyarlónán, 14-én Kötelen- den, 17-én Magyarországban és Türesen, 18-án Kisküllőn és Ördögkeresztúron fordult meg.

Mindenki számára búfelejtő

Nádor 1942-43. évi sláger albuma

Mutatóban egy néhány sláger a tartalomról: A rózsám de csinos. Boliviában. Hamvadó cigarettavég. Van-e szerelmesebb vallomás. Vár-lak. Hiába mondom, stb. stb.

- 10 operette
- 10 filmdal
- 5 táncdal
- 19 magyar nóta

A remek kiállítású album ára

csak 9 pengő.

Kapható az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vitézre utárvétél is azonnal megküldjük.

a népművelési szerelvény és mindenik faluban szép és bensőséges ünnepségek zajlottak le a „Meseautó” látogatásával kapcsolatban.

Hogy milyen nagyfokú érdeklődés mutatkozott a rendezmények iránt, arra például felemlíthetjük, hogy Kolozson mintegy hétszázán, Mórán, Magyarapuson és Magyarlónán 400-400-an, Szászfenesen 600-an hallgatták végig ezeket az előadásokat. Az előadók sorában honvédelmi jellegű előadásokkal vitéz Kékessy István ezredes, ismert-terjesztő előadásokkal Kiss Károly tanfelügyelő, vitéz Kuun Iván tábori esperes-ör-nagy, vitéz Balassay József tábori lelkész, dr. Fodor Dónát főállatorvos, Gábor Dénes gazdasági felügyelő, Kovácsy Pál népművelési titkár, Máté Sándor ref. esperes, Szócs Lajos, Ungváry Sándor tanárok, dr. Szekeres László, Walter Gyula, az EMKE központi titkára és mások szerepeltek. A műsort mindenütt filmek, közös ének, szavaltatok, zenei bemutatók, a dalárdák szereplése, stb. egészítették ki. Az elhangzott előadások során szó esett a népművelés kérdéseiről, a belső arcvonal ügyéről, mezőgazdasági kérdésekről, állategészségügyi problémákról, a március 15-i történelmi eseményekről, a magyar katonák múltbeli és mai hivatásáról és egyéb fontos kérdésekről. Mórán az iskolai növendékek színelőadást is rendeztek. Más-hol a leventecélnokok és ifjak szavaltak, vagy énekeltek.

Mindenütt tapasztalható volt a magyar falvak népének meleg és őszinte érdeklődése, több helyen pedig a kiküldötteket feldíszított helyiségek, kisebb díszkapu és egyéb szép külsőségek várták, bizonyosságot annak, hogy a falvakon mindenütt örömmel látják az EMKE és a Népművelési Bizottság munkáját, illetve kiküldötteinek megjelenését. Érdekes és örömdetes jelenség az is, hogy a kolozsme-

gyei falvak nem magyarságuk lakossága is élénk érdeklődést tanúsít az Iskolánkülső Népművelési Bizottsággal közösen rendezett előadások iránt és azokon szép számmal megjelennek.

Az EMKE népművelési szerelvénye falu-látogatásait, az Iskolánkülső Népművelési Bizottsággal egyetemben természetesen to-

vább folytatja és március folyamán még számos községet fog felkeresni. Naponta újabb és újabb meghívások érkeznek és a Közművelődési Szakszolgálat a felmerülő kívánásoknak igyekszik a legmesszebbmenően megfelelni. Április hónap folyamán a szerelvény Szolnokdombokamegye községeit fogja sorra látogatni.

Új vitézeket avattak fel Kolozsváron

KOLOZSVÁR, március 23. Vitézi eskütétel volt újból Kolozsváron a Vitézi Szék helyiségében. Vitéz Szentpétery János ezredes előtt mondták el az esküt az új vitézek, akiket a hadtestparancsnokság nevében vitéz Szent-Iványi István ezredes üdvözölt.

— A vitézi cím — mondotta — nemcsak a múltban elkövetett vitézi tettek jelzője, amellyel a vitéz már eleget tett a magyar haza iránti kötelességének, hanem amint az a cím egy egész életre, sőt több nemzedékre szól, ugyanúgy kötelez a vitézi tettek folytatására mindaddig, míg magyar szívünk meg nem szűnik dobogni. Itt van az ideje, hogy

Kormányzó Urunknak tett eskünket bevéltuk és kemény, halálos elszántsággal, vasőköllel lesújtunk azokra, akik egy második, sokkal súlyosabb következményekkel járó 1918-at akarnak előidézni, akik az ezeréves magyar haza sírját akarták megásni.

Az új vitézek: vitéz Ozoray Lajos idt. alezredes, a róm. kat. főgimnázium volt testnevelő tanára és vívómestere, vitéz András István t. tizedes, magyarvistai földműves, vitéz Bede János t. tizedes, váralmási földműves és Dunai János t. tizedes al-másnyirei földműves. Az ünnepélyes eskütétel a Kormányzó Ur élet-tésével ért véget.

A Szent Lőrinc-folyón megbénult a hajózás a tengeralattjárók miatt

GENF, március 23. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: Mint Londonból jelentik a Fetrplay című angol hajós folyóirat közölte, hogy a Szent Lőrinc-folyón a tengeralattjárók tevékenysége következtében nemcsak sok hajó veszett el, hanem a kikötők is tartósan érezhető kárt szenvedtek. A kereskedelmi hajózás ugyyszólván megszűnt. Amint nemrégiben a kanadai hajós szövetségének elnöke is kifejtette a montreali közgyűlésen, a tengeralattjáróve-

szély miatt a folyón a hajózást másféle kellett terelni, a hajókat részben ki kellett vonni a folyó hajózásából, úgyhogy több kikötő tevékenysége emiatt erősen csökkent. Ezenkívül az elátásban is jelentős nehézségek mutatkoznak, viszont más esetekben a hajózás áterelésére sem volt mód. A tengeralattjáróveszély miatt különösen azokat éri károsodás, akiknek fenn-tartásuk a kikötők tevékenységétől függ.

Dohnányi Ernő a zongoránál

Pourtales Chopint nevezte a zongora nagy poétájának, a mi korunkban Dohnányi Ernő az a művésze a zongorajátéknak, akit a poéta nevezet megillet. Erzik és tudják ezt a közönség széles rétegei, mert bármilyen zúfolt legyen is Kolozsvár művészi programja, ha Dohnányi ül a zongoránál, a Mátyás Király Diákház pódiumán, akkor föl, az erkély utolsó soráig telt ház várja a nagy mester csodálatos zongorahangjának megszólalását.

Tegnap esti műsorát Beethoven-művekkel kezdte, a 32 változattal és az Esz-dur szonátával. Játékának nagyvonalúsága kitetszett a 32 változattól is, de mintha még nem élte volna bele magát teljesen. Az Esz-dur szonáta s abból is a Menuette azonban ugy szót, olyan páratlan gyöngédséggel, finomsággal, a dallamintázás és billentés annyi szépségével, hogy minden magába mélyedt hallgatónak éreznie kellett a legnagyobb szélemi gyönyörűséget: az ihletett művészet érintését. Utána a Mondschein-szonáta szavakba foglalhatatlan szépsége bontakozott ki előttünk. Az Adagio sostenuto témájának rajzában minden dinamikai árnyalat felülmúlhatatlan tökéletességgel szült s ezen felül utánozhatatlan értéke Dohnányi játékának a bil-

lente, amellyel a kemény Steinway-zongorából olyan ezüstös csengésű hangokat esal ki, mintha földöntúli harangjátékok hallanánk.

Szünet után saját munkáiból és Schubert műveiből játszott Dohnányi. Schubert külön egyszerű, de mondanivalóban annál gazdagabb Gesz-dur Impromptu ragadt meg leginkább, az érzelmetli és önkéntelenül őszinte schuberti lélek kiáradása. Dohnányi művei közül, már amelyeket tegnap műsorra tűzött, az F-moll Capricciót értékeltük kivételesen sokra. A mű és az előadás nagy belső lendülete mindenkit magával ragadott. Hangversenyét Dohnányi egy Schubert-átíráttal, a Valse nobles-lal fejezte volna be, ha lelkes közönsége ki nem erőszakolt még három ráadást. Schubertől egy Impromptut, azután a Moment musicalet és saját Humoresque-jét játszotta még az ősz mester.

Dohnányinak hívei vannak, csodálói művészetének és méltán. Egy-egy apró részletet tökéletesebben eljátszhat más művész, de a kifejezésnek az az érettsége, nagyvonalúsága s a billentés költői varázsa, amely Dohnányi játékát jellemzi, utólráhetetlen s csak az övé.

K. B.

Rendőrségi bűnügyi napló MÁV vasúti munkás hirtelen halála

KOLOZSVÁR, március 23. (Az Ellenzék munkatársától.) A rendőrség bűnügyi krónikájában az utóbbi 24 óra eseményei közül az alábbi adatokat találjuk:

Ficzay Ernő, Hitler-tér 8. sz. alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a kora esti órákban, de a jelek szerint még az elsőítítés előtt, behatolt a lakásába, onnan lepedőket, fehérneműket és egyéb holmit lopott el, mintegy 6-700 pengő értékben. — Ugyancsak érdekes lopás ügyében tett feljelentést a rendőrség bűnügyi osztályán Farkas Gyuláné, Bajza-u. 15. sz. alatti lakos. Feljelentésében elmondotta, hogy ismeretlen tettes az elmúlt éjszaka ellopta lakása elől a vashál készült befolyó vízesatornát.

Újabb hirtelen haláleset történt hétfőn Kolozsváron. Benedek György 42 éves

MÁV vasútmunkás, Szentgyörgy-tér 11. szám alatti lakos az esti órákban, amikor munkástársai távoztak, még a műhelyben maradt, majd egy felóra múlva holtan találták. A helyszíntre kiszállott rendőrorvosi bizottság már csak a beállott halált állapíthatta meg. A hirtelen elhunyt vasútmunkás holttestét beszállították a kórházba, ahol a kórház orvosai pontos megállapítása végett.

TOJTÓTOLLAK minden árban, minőségben, nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Féja Géza válasza a Deutsche Zeitung főszerkesztőjének

Féja Géza, a Magyarország főmunkatársa, lapjának március 19-i számában válaszol egy hosszabb sajtópolemia keretében dr. Georg Goldschmidtnek, a Deutsche Zeitung főszerkesztőjének. Féja válaszából egyfelől kitűnik a vita anyaga, másfelől olyan magyar álláspontot szögez le, amelyet kötelességnek tartunk közvetíteni az Ellenzék egész olvasótáborára felé. Féja cikke szövegszerű közlésére ez ad okot.

(A szerk.)

Igen tisztelt Uram!

Lapjában, a Deutsche Zeitung-ban már több alkalommal nyílt levelet intézett hozzám. Nyílt levelei többnyire geopolitikai kérdéseket érintettek. Ön általában sérelmet látott abban, ha a magyar nép természetes érdekeiért szállottam síkra. Pedig az én népem sohasem volt túrelmetlen, vagy imperialista természetű sem kifelé, sem pedig befelé. Végtelenül türelmesek, megértők és emberségesek voltunk mindenkivel szemben, nem egyszer túlzásba is mentünk a vendégjog tiszteltetésében. Elvártam volna tehát Öntől, hogy midőn az Ön fajtája egy roppant méretű nacionalista megújulási korszakát éli, megértéssel legyen az általam óhajtott szerény és minden szempontból jogosnak tekintett magyar előretörés eszméje iránt is. Sajnos, nem találóztam a várt megértéssel. Legújabb nyílt levelében pedig „A Vatikán hangja” című cikkemet teszi igen éles bírálat tárgyává és olyan vádakkal szögezi ellenem, melyekre sem az említett cikk, sem pedig kézzelírt működésem okot nem szolgáltat.

Említett írásomban megjegyzéseket fűztem az „Osservatore Romano” egyik cikkéhez. Ön szerint: mérföldekkel tovább mentem, mint a Vatikán lapja. A vatikáni lap szembeállított azzal a divatos szóval, hogy a mai félelmetes emberi birkózásban Ázsia küzd az európai szellemmel s hozzáteszi, hogy a kommunizmus európai termék. Én nem tettem egyebet, mint levontam ennek a megállapításnak természetes következtetéseit, azt, hogy Európa mérgei és ellenmérgei küzdenek egymással s Európa eljének kell megújodnia, kiegyenlítődni, új emberi életformát teremtenie, ha újabb „földrengések” réme helyett tartós egyensúlyt kívánunk teremteni. Ön ebből igen furcsa következtetéseket von le, többek között liberalizmussal vádol. Bizonyára olvassa a honi liberális sajtót és tudja, hogy esztendőnk óta állandó céltáblája vagyok. Mint nyílt levelei mutatják, szerény írásaimat is figyelemmel kíséri, tehát tudnia kell, hogy állandóan szigorú határvonalat húzok az ősi magyar szabadságeszme és a gazdasági liberalizmus között annál is inkább, mert ezt a szigorú választóvonalat már az én népem legnagyobb politikai géniusza, Kossuth Lajos is meghúzta.

Másik teljesen érthetetlen vádja úgy szól, hogy én a nemzetiszocializmust teszem felelőssé a bolsevizmusért, holott sem említett cikkemben, sem pedig más írásomban még ilyenféle céldást sem tettem. Ön, Uram, egy fantommal egy képzelt váddal viaskodik hosszú hasábkokon keresztül, sértve érzi magát, holott nem sértette meg senki sem. Elfogultságában annyira megy, hogy cikke végén a képzelt vádat, a fantomot a nyakamba szeretné varrni. Azt állítja, hogy nem az önképe világa, hanem az én világom és az én ideológiám mesterei szövegeztek azzal az erővel, amely Nyugatot el akarja nyelni. Vádjai igaztalan. Az én világom ugyanis: a magyar világ. Erdéklődésem mindig elsősorban hungarológiai érdeklődés volt; természetes hajlamaim parancsát követtem, midőn egyre jobban a hungarológiába mélyedtem. Politikai felfogásomat és emberi hitvallásomat a magyar mult számomra mindig szent örökségből merítettem s Önnek is tudnia kell, Uram, hogy én a magyar mult mindig hű volt Európához és mindig vállalta a barcot, reménytelenül is a fenyegető barbár áramlatokkal szemben. Sohasem harcoltunk nagy álmokért, imperialista tervekért, hanem mindig saját nemzetét becsületünkért és az európai emberért állottunk helyt s helytállásunk mindekképp legáltalánosabb ismertetelére érdemel.

Az én ideológiámnak mesterei? Uram! Engem a magyar nép mély alkotmányos hajlamairól és tiszta közösségi törekvéseiről árpádokori krónikák győzték meg, föderatív hajlamainkról a Névtelen Jegyzőkönyv értesített, a népfelség elvét pedig Kézai Simonól, Kun László királyunk udvari papjától tanultam. A magyar népi gondolat igazáról pedig nemcsak Dózsa György győzték meg, hanem többek között: II. Rákóczi Ferenc, Kölcsey, Eötvös József, Petőfi és Kossuth Lajos. Ezek a nagy magyar elmék életformánk kérdését eleve és minden időkre eldöntötték. Az ő szellemi örökségük a magyar életforma s én ezt az életformát védtem és védem nemcsak a szélsőjobboldal, de a szélsőbaloldali törekvésekkel szemben is. Amíg élek, mindig szembefordulok azokkal, akik az emberi változatosságnak feldúlására, a népegysítség „felszívására” és bekebelezésére törekvensznek. A szabad nemzeti életformánk létjogosultságát és szükségességét valom s ezért két irányból is éppen elegendő mérgezett „nyílat” és ha-

sonló harci „elemet” irányítottak felem. Fegedje meg Uram, hogy továbbra is magyarul gondolkodom s a magyar életforma híve legyek annál is inkább, mert ha akarnám, sem tudnék másképp cselekedni.

Ön megemlíti, hogy Finnország, Észtország, Lettország, Litvánia és Lengyelország mennyit szenvedtek a rájuk tört imperializmustól. Engem felesleges figyelmeztetnie erre, mert írásaim tömege igazolja, hogy milyen mély emberi rokonszenvvel fordultam mindig az elnyomott nemzetek felé. Finnország és a többiek sorsa mindig mélyen érintett. Az én hazám s az én népem zordon századok alatt és a közelmúltban is megtanulta, hogy mit jelent az emberi elnyomás, éppen ezért az emberi szabadság hitvallója marad mindörökké.

Ami pedig Európa megújulását illeti, most is valom, hogy égető szükség van erre. A nemzeti életformák szabad teljessége mellett egyetemes, nagy emberi eszmék kellenek, melyek békés, termő együttesbe, új életformába rendezik a népeket. Azt hiszem közös

európai érdek, hogy ezek az átfogó eszmék megszülessenek és athatva a népeket, visszaállítsák Európa régi szerepét és becsületét. Szerény véleményem szerint nem érdemlek vádat, ha a napi küzdelmek közepette látni tudom és merészelem ezt a távolabbi célt is. Végső eredményben a kapitalizmus álságáról van szó s a „plutokráciák” magatartása, a bolsevizmus és a többi: mind ennek a válságnak a kifejezője. Európa sorsa azon múlik, hogy mély s ősi emberségéhez, multjához és hajdani szerepéhez méltón meg tudja-e oldani ezt a válságot. Nem merészelem hinni, hogy megállapításaim bármilyen fajtához tartozó gondolkodó és tárgyilagos főnek kellemetlen lenne. Különböz: kevésbé érdekel, hogy kapok-e támadásokat érte. Uram, engem a legellentétesebb irányzatok támadnak s végtelenül jól esik ez nekem, mert azt a hitet kelti, hogy talán sikerül megközelítenem életem legforróbb célját: az igazságot.

FÉJA GÉZA.

Moltke madridi német követ elhunyt

MADRID, március 23. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Hans Adolf Moltke madridi német nagykövet, hétfőn hajnali 3 órakor elhunyt. A nagyköveten március 18-án vakbélműtétet hajtottak

vége. Moltke nagykövetet ez év január 1-én nevezték ki madridi nagykövetté. Január 24-én adta át megbízó levelét Franco tábornoknak.

Churchill nem hiszi, hogy a háborúnak hamarosan vége lesz

AMSZTERDAM, március 23. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Churchill miniszterelnök vasárnap este az angol rádióban beszélt. Nem osztja azok derűlátását — mondotta —, akik azt hiszik, hogy a háborúnak hamarosan vége lesz. Nem akar azonban a háborúról beszélni, hanem a háború utáni és belső kérdésekről, mivel szükséges felkészülnünk, még pedig már most a háború utáni helyzetre. Hangsúlyozta azt a reményét, hogy mostani fejtegetéseivel sikerült leegyszerűsíteni a politikai nézeteltéréseket. Mindezekelől tartózkodni kell attól, hogy a kormányt bármilyen feltételekkel megkíséssék, amelyeket senki sem láthat előre. Emiatt határozottan nem ígert semmit. Felfogása szerint talán a jövő évben, vagy a későbbi következőkben megverik Németországot és Anglia akkor nyomban Japán ellen vonul. Az európai győzelem után ugynevezett euró-

pai tanácsot kell alakítani a Népszövetség mintájára, egyben felsőbb törvényszéket is, amelynek döntéseit rendőrcsapatok hajják végre. Nagybritannia belső helyzetéről közölte, hogy a háború utáni időre négy éves tervet javasol. A háború befejeztével alsóházi választások lesznek. A társadalombiztosításban elérkezett az ideje annak, hogy valamit tegyenek. A munkanélküliségről kijelentette, hogy Anglia nem bírhatja meg, hogy herék éljenek az országban.

NEGYEDMILLIÓ DOLLÁR AZ USA NAPI HADIKIADÁSA

WASHINGTON, március 23. (Bud. Tud.) Az amerikai termelési hivatal egyik jelentése szerint az Egyesült Államok naponta 250—300 millió dollárt adnak ki a háborúra.

Bjelgorodtól nyugatra szovjet repülőteret támadtak a német harcigépek

BERLIN, március 23. (MTI.) Mint a Német Távirati Iroda értesül, nehézségekkel küzdött a német harcigépek a március 21-re forduló éjszaka nagy támadást intéztek egy Bjelgorodtól nyug-

atra lévő nagyforgalmu szovjet repülőter ellen. Sok bombát dobtak a repülőterre. A támadás több óráig tartott és messze kiterjedő tüzeket okozott.

Nagyvárad, Erdély kapuőre

Minden városnak egyénisége van. Egyik sem olyan, mint a másik. De amíg egyik azonnal megmutatja magát az idegennek és a másik szemérmesen titkolózik rejtegeti érdemeit és hibáit. Az egyikre azt mondjuk: gyárváros. A másik a bányavárosok között van nyilvántartva. Némelyikről semmi körülmény nem tudni lemosni az iskolaváros nevet, amár egyéb figyelemreméltó dolog is éven akad benne. Az Alföldön paraszvárosokról beszélnek, mert társadalomszerkezeti alapanyagukat a parasztság polgárosodó kirajzása szolgáltatja, s így gondolkodásukkal és életérzésükkel is a paraszti világhoz vannak ágyazva. Vannak művészvárosok; egy-egy művésztelep a nevezetességük. Vannak irodalmi és tudományos városok. Vannak történelmi városok, amelyek után meglepődés nélkül emelünk kalapot történelmi nagyjainknak, ha szembetalálkozunk velük. Vannak kérdés-városok, amelyek pusztá létezésükkel is egy állandó kérdőjelként sötétednek fel a magyar szellem önkeresés látóhatárára. Ha, mint egy csodálatos nagy orgonán, végigfut az ujjunk a lélekben, Kolozsvár, Marosvásárhely, Pécs, Debrecen, Szekesfehérvár, Szeged, Ujvidék, Ungvár, Miskolc és még néhány hasonló városunk felett, a magyar élet nagy szimfóniája zug fel belőlük, minden izgalmaival, ujjongásával, meghökkenésével, feszülő figyelemével, nyegletével, készülődésével és bizodalmaival.

Nagyvárad másfajta város. Ugy ült ki a nagy síkság peremére, mintha személyes feladatának tekintend elválaszthatatlan kapcsolatot teremtené alföld és hegység között. Ugynevezett vásárváros, a hegység és síkság érintkezési vonalán. Nyugati pillére annak a hídnak, amely a Körös völgyén fel, Kalotaszeg magyarságára támaszkodva, összeköti a Nagy Magyar Alföldet Erdéllyel. Nagyvárad a történelemben valóban vállalta is ezt a híd szerepét. Az erdélyi fejedelemség korában zordan állott Erdély kapujában, elzárva az utját a

gyulai basáknak. Talán nem csupán a véletlen, de valami isteni rendelés folytán lett Szent László városa. Szent László királyunk a magyar szállásvédők tökéletes mintaképe, a középkori lovagszemélyek szeplőtlen megtestesítője. Az ő nevével elnevezett város is csak ezt a szerepet töltheti be. A trianoni idők megszállása alatt is valami ilyen híd szerepét játszotta: ott állt közvetlenül a határ mellett, szinte átlépett rajta mindennap, mi történt ott. Ő fültet át a magyar létformába, ő fogta fel az első rezgéseket onnan. A magyarság kitérőt ablaka volt nyugat felé, bazarfelé. Ma: közbeszó támaszpont Budapest és Kolozsvár között.

Ma ezer ablakszemü templomaival, híres kanonok-sorával, régi várban friss honvédelmével, fejlett szociális érzésével, tisztult társadalompolitikai látásával és neves meglepetései vonja magára a figyelmet. Színházat tart fenn. Lehetetlen várostelepülését is céltudatos városfejlesztéssel javíttatja, keresztény ipart és kereskedelmet igyekszik teremteni abban a faji és vallási összetételben is, amelyről ebben a tekintetben reménytelenül szoktak beszélni. De ez még nem minden. Nagyvárad ezek mellett és ezek után is az élénkség és komolyság városa. Itt mindenki-nek sietős a dolga. Ácsorgó embert nem látni az utcán.

Annál meglepőbb aztán, hogy vasárnap és ünneppnap, különösen a gyönyörű tavaszszélhöz hasonló időben és gyümölcserlelő aranyos öszben, a Bémer-tér és Szent László-tér, a város két főbb tere, valami titokzatos népgyűlés képét mutatja. Ünneplőbe öltözött, komoly férfiak állnak sűrűn egymás mellett, halk és meghitt eszmecsereben, mintha egy hatalmas tüntetésre készülődnének vagy arra várnának, hogy valami nagyméretű temetési menetbe besoroljanak. Ebben az időben alig lehet mozogni a két tér naposított részén, s ha udvariasan helyet kérsz magadnak, kissé sértődötten, kissé értetlenül néznek rád, aki zavarod a

hagyományt, a városok életének iratlan törvényét.

Ekkor lehet igazán a lelke mélyéig megérteni ezt a várost. Rendkívül szorgalmas iparos és kereskedő népe egész héten keresztül áldoz a munkának. Akkor viszont nem ismer más szempontot. De az ünnepi délelőttön kiáll ide, erre a két térre, csendes elmélyedésben számol velni egy végigdolgozott hét eredményével.

Ez az élénkség jellemzi a város egész szellemi életét. Sajtójában is a fürgeség, a könnyed válasz, az azonnali állásfoglalás mutatkozik meg.

A figyelő, aki ott töltött hosszú hónapok multán már-már hozzátartozónak véli magát, csak az őszinte rokonérzés melegével tud beszélni Nagyváradról. Ha eszünkbe jut, mennyi nehézkes városunk van, ahol alig bír megőrizni egy állásfoglalás, alig kap színt a közvélemény, nem kis hálaival gondolunk az ilyen mozgékony városokra, amelyek tüstént megítélik a helyzetet és a kennek feszülő erővel nyomban cselekedetre lendülnek. Nagyvárad egyike azoknak a városoknak, amelyekből kiapadhatatlanul buzog fel a kezdeményezés, a tervezés, az indítás és a jó példa.

(p. i. l.)

KOLOZSVÁRA ÉRKEZIK MÁRTON ÁRON PÜSPÖK

NAGYVÁRAD, március 23. (MTI.) Márton Áron gyulafehérvári püspök hétfőn délelőtt Nagyváradra érkezett, ahol a püspöki palotában szállt meg. Kedden tovább utazik Kolozsvárra.

HALÁLOZÁS. Dr. Smith Béla nyugvárosi főorvos, a marosvásárhelyi orvosi kamara titkára, 62 éves korában egy budapesti szanatóriumban elhunyt. Temetése csütörtökön lesz. A kamara ebből az alkalomból gyászulást tart és a temetésen testületileg vesz részt.

ARANY DIPLOMÁVAL TÜNTETTÉK KI BODOLLA FERENCET. Marosvásárhelyről jelentik: Dr. Bodolla Ferencet az ügyvédi kamara, ügyvédi működésének 50 éves fordulója alkalmából arany diplomával tüntette ki, melyet március 24-én, az ügyvédi kamara ülésén fognak neki átadni.

10 MILLIÓ PENGŐ HITELT FOLYOSÍTOTT AZ ERIMI. Az Erdélyi Ipari Munkaszervező Intézet március 24-én tartja II. évi rendes közgyűlést Budapest. Az intézet két éves fennállása alatt közel 10 millió pengő hitelt folyósított erdélyi iparvállalatoknak.

Véglegesítik a marosvásárhelyi és megyei tisztviselőket

MAROSVÁSÁRHELY, március 23. Edig úgy a vármegyei, mint a városi tisztviselők kinevezésének csak ideiglenes jellege volt. Most, hogy a belügyminiszter úgy Marton Zsigmond alispánt, mint Mátyás Ferenc polgármestert állásaikban megerősítette, megtörténhet a tisztviselők végleges kinevezése. A mai napon 48 városi tisztviselő kinevezési javaslatát küldte át a polgármester Mikó László főispánhoz. Pár héten belül minden bizonyítással megtörténik kinevezésük. Különböző a belügyminiszter a polgármester előterjesztésére 313-ra emelte a városi tisztviselők számát, most rendszeresítetnek városi főmérnöki állást is,

HIREK

Mai hősök

Onfeláldozó hősiességével tüntette ki magát a Don-menti harcok során Törteli Sándor, egyik gyalogezredünk géppuskás rajparancsnoka.

1942 szeptember 17-én délután rendkívül levegő támadás után megtámadta honvédek állását az ellenség. A szovjet gránátjai, valamint aknavető lövedékei Törteli tizedes rajának csaknem minden emberét megsebesítette. Emberei közül már csak két lövész maradt, akik azonban nem tudták kellőképpen kezelni a géppuskát. Bár maga Törteli tizedes is több sebből vérzett már ekkor is az ellenség is veszedelmes megközelítette a géppuskát, erejének végső megsejtésével odakuszott az egyik gépfegyverhez és közvetlen közelből nyitotta meg tüzeit a rohangozó bolsevistákra. Beavatkozásával el is döntötte a harc sorsát. Az ellenség nagyon véres veszteségeket szenvedett, majd fejvesztett menekülésbe kezdett.

A hősielkű tizedes mindamellett tovább is az első vonalban maradt, hogy megvárja a heiztet végső megsejtését. Ekkorban újabb súlyos sebet kapott, amitől eszméletét veszítve szállították hátra a kötőhelyre. Onfeláldozó magatartásának köszönhető az ellenség támadásának teljes elhárítása.

KOLOZSVÁR KÖZELLÁTÁSI HIVATALA közli úgy a fogyasztóközönséggel, valamint a kereskedőkkel, hogy a hatósági ellátási lap 25. számú szelvényére fél kg. lencsét, a 27. számú szelvényére pedig 1 kg. babot szolgáltatnak ki. Ugyanígy tudomására hozza, hogy a Vásáreszernokban jöminőségű szószotgomba kapható, aminek elkészítési módjára is adnak felvilágosítást. — A cipőosztály közli a közönséggel, hogy akik levelezőlapfelosztást kaptak, hogy utalványukat 28-án vegyék át, ne 28-án, vasárnap, hanem 24-én, 26-án és 27-én jelentkezzenek utalványuk átvétele végett.

HELYREIGAZÍTÁS. Nyomdatechnikai okokból 1943. III. 20-iki számunk 6. oldalán „Vasárnap Homokmégén” c. cikkünk 3. hasáb első bekezdésének mondata tévesen jelent meg. A mondat helyesen így hangzik: „A község s a vele szomszédos vidék két általános betegsége a vesebaj s a tüdőbaj”.

Felmentette a törvényszék az emberölési kísérlet vádját alól a szerelmes csizmadiát

KOLOZSVÁR, március 23. (Az Ellenzék munkatársától.) Urs János bánffyhungyadi csizmadia szándékos emberölés kísérletének büntette miatt került a kolozsvári törvényszék harmas büntetőtanácsa elé. A vádirat szerint Urs János múlt év június 23-án gyilkossági szándékkal késsel súlyosan megsebesítette vadházastársát, Foia Arankát, aki heteken keresztül kórházi kezelésre szorult.

A törvényszéki tárgyaláson Urs János elmondotta, hogy múlt év folyamán katonai szolgálatot teljesített s mikor leszerelés után hazament, a városban bizonyos mende-mondákat hallott vadházastársáról. Elkeseredésében bement az egyik korcsmába és alaposan leit-

KÖZOKTATÁSI KINEVEZÉSEK. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás és közoktatásiügyi miniszter a Kolozsvár székhellyel működő gyorsírás, gépírás és székírási tanítói vizsgáló bizottságba a gyorsírási szak ügyvezető elnökévé Bajnok József állami kereskedelmi középiskolai tanárt és a bizottság tagjává a gyorsírási szakra Bodrogi János ref. gimnáziumi tanárt az 1942. évi szeptember hó 1. napjától számított öt évi időtartam hátralevő részére kinevezte.

HELYREIGAZÍTÁS. Az Ellenzék III. hó 10-iki számában rövid tudósítás jelent meg a Kolozsvármegyei és Kolozsvári Gyümölcstermelők Egyesülete választmányi üléséről. Ebben a közleményben tévedés képpen értelemzavaró hiba csúszott bele. Az Ellenzék III. hó 10-iki számában közöltük, hogy a Kolozsvármegyei és Kolozsvári Gyümölcstermelők Egyesülete, mint a GYOE taggyűlésének választmányi gyűlése, Mayerffy Tibor lemondott intéző helyébe, Balogh Sándor okl. kertész megválasztotta. Ez a közlés téves volt, amennyiben a taggyűlések szakközvetítő földművelésügyi miniszter hozzájárulásával a GYOE nevezi ki. A taggyűlés választmányja a nevezett ülést csak felkérte Balogh Sándor okl. kertésznek, hogy addig is, amíg a GYOE-től megbízást megkapja, ideiglenesen legyen segítségére a vezetőségnek a szervezési munkák végzésében. A Kolozsvármegyei és Kolozsvári Gyümölcstermelők Egyesülete Elnöksége.

XII. PIUS PÁPA GYENGÉLKEDIK

VATIKÁN VÁROS, március 23. (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: XII. Pius pápa gyengélikedik. Az orvosok megállapítása szerint állapota nem ad okot semmiféle nyugtalanságra. A szokásos kihallgatások azonban hétfőn elmaradtak.

PÉNTEKEN TART ULÉST A 42-ES BIZOTTSÁG. A 42. tagú országos bizottság március 26-án délelőtti ülést tart. Tárgy: A m. kir. minisztérium rendelete a cukorrépa termeléssel és cukorgyártással kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról, a m. kir. minisztérium rendelete a földadó és a közmunkatérítés megszűnése tárgyában. A 36-os honvédelmi országos bizottság március 24-én, szerdán délelőtti szinten ülést tart. (MTI.)

ÖNMÉKÖDŐ IRONOK, EZÜST IRONOK egy-, két-, négyzínű ironbetéttel, nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. kaphatók.

ta magát. Késő éjszaka ment haza s veszekedni kezdett vadházastársával. A veszekedés verekedéssé fajult közöttük. Természetesen a nő huzta a rövidebbet és menekülni igyekezett a házból. Urs János elálta az utját és dulakodás közben a konyhakéssel, amit történetesen a kezében tartott, véletlenül a nőba szurta vadházastársát.

A történetet igazolta Foia Aranka is, aki kijelentette, hogy nem kívánja Urs János megbüntetését, mert közelebből összeházasodnak.

A törvényszék a sértett vallomása alapján felmentette Urs Jánost a vád és következményei alól.

A NMK kérésére Marosvásárhelyt a 2. területi csoportba osztották

MAROSVÁSÁRHELY, március 23. A marosvásárhelyi Nemzeti Munkaközpont már régebben előterjesztést tett az ipariügyi minisztériumban, hogy az eddigi 3. területi csoport helyett Marosvásárhelyt osszák be a 2. területi csoportba. Ez a változás a munkásságnak a jelenleginél előnyösebb munkahelyzetet teremtené. Az ipariügyi miniszter most érkezett leiratában értesítette a Nemzeti Munkaközpontot, hogy előterjesztését figyelembe vette és intézkedett, hogy a várost a 2. területi csoportba osszák be. Az ipariügyi miniszter döntése általános megelégedést keltett a marosvásárhelyi munkásság körében.

MÓDOSÍTOTTÁK A KÁVÉRENDELÉTEKET. A földművelésügyi miniszter módosította a kávé, kávépótlanyagok és kávékonzervek minőségének és forgalmának szabályozásáról kiadott korábbi rendeletét. Az új rendelet lehetővé teszi a szőlőmagnak kávépótl-szer gyártására történő felhasználását, azzal a megszorítással, hogy bármilyen anyagból készült kávépótl-szer vízben oldható kivont anyag (extrakt) tartalma legalább 30 százalékos legyen. A kávékonzerv, szemeskávé tartalmának alsó határát, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, az eddigi 10 százalékos helyett 5 százalékban állapítja meg a rendelet. Ez az új rendelkezés azonban csak 60 nap múlva lép hatályba. (MTI.)

BÖRNOTESZÉK, BÖRTÁRCÁK minden színben és minőségben az „Ellenzék” könyvesboltban kaphatók. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

A KÖZVETLEN SZÉKELYFÖLDI ÖSSZEKÖTÉTES MEGJAVÍTOTTA AZ ÉPÜLETFAELADAST. Amióta a Deda-szeretfalvai vasútvonalon megindult a rendszeres közlekedés, a Székelyföldről a tél folyamán nagymennyiségű puhafanyagot szállítottak az anyaországba, legnagyobb részt olyan anyagokat, amelyeket évekkel ezelőtt kitermeltek, de eddig elszállítani nem tudták. Az építkezésre szolgáló kiutalások zavartalanok, de nem panaszkodhatnak azok a puhafagénylők sem, akiknek nincs hivatalos kiutalásuk, mert a legtöbb méretből elegendő mennyiség állanak rendelkezésre.

PÁRBAJVÉTSÉG MIATT ELITÉLTÉK HUSZÁR ALADÁRT ÉS RÁCZ KÁLMÁNT

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A budapesti büntető törvényszék tegnap tartott tárgyalást Huszár Aladár OTI elnök és Rác Kálmán nyugalmazott őrnagy, országgyűlési képviselő ügyében, akik ellen párvialdal vétség miatt indult eljárás. A vád szerint Huszár Aladár és Rác Kálmán 1939 decemberében kardpárbajt vívtak, Rác Kálmán pedig később ugyancsak kardpárbajt vívott Ambrus József szerkesztővel. A törvényszék Huszár Aladárt 200 pengő, Rác Kálmánt pedig 300 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen s egyúttal kimondta az előzetes rehabilitációt.

Börtönbüntetésre ítélte a törvényszék a nyolctagú cigány tolvajszövetkezet tagjait

KOLOZSVÁR, március 23. (Az Ellenzék munkatársától.) A szomszédos Apahida községben december folyamán számos vakmerő betörési és lopási eset történt, melyek ügyében hetekig hiába nyomozott a csendőrség. A tolvajok felvezették a házak padlásait, ha ez nem sikerült, még a cserepeket is leszedték a házfedélről, hogy bejuthassanak a padlásokba és magtárakba. Ha sikerült valahova behatolniuk, rendszerint kifosztották az egész házat. Mázsaszámra vitték el a gabonát, élelmiszereket és tüzfát is.

Január végén az egyik csendőrszem tette érte Berki Sándor 25 éves cigánylegényt, aki éppen az egyik ház udvaráról mászott ki, nagyobb batyuval a hátán. Berki Sándor vallatása során leleplezte az egész tolvajszövetkezetet, amelynek tagjai az apahidai és Apahida környéki cigányokból állottak. A csendőrség őrizetbe vette Svájc György 25 éves, Becski János 35 éves, Kita József Floska 20 éves, Demeter Ferenc Gécső 19 éves, Ádám Sándor 29 éves, Ádám Gusztó Himpia

19 éves és Ambrus János Himpia 44 éves cigányokat, akik beismerték, hogy Örvös Lászlónál bemászás után 400 pengő értékű élelmiszert, Androne Sándornál 150 kiló kukoricát, zsirt, nagymennyiségű fát, Ungureán Máriától egy mázsa kukoricát, több mázsa búzát, zsirt, szalonnát, kolbászt, lisztet loptak.

A törvényszék egyes büntetőbírája legutóbbi ülésén foglalkozott a tolvaj cigányok ügyével. Szacsay László dr. kir. ügyész vádbeszéde után Lechner Richárd dr. törvényszéki tanácselnök Berki Sándort, aki a cigánybanda feje volt, 8 hónapi börtönrre és 5 évi jogvesztésre, Svájc Györgyöt, Becski Jánost, Demeter Ferencet 6-6 hónapi börtönbüntetésre és 4 évi jogvesztésre, Kita József, Ádám Gusztó és Ambrus János vádlottakat 5-5 hónapi elzárásra és 3 évi jogvesztésre, Ádám Sándort 2 hónapi fogházra és két évi jogvesztésre ítélte.

Az ítéletben úgy a királyi ügyész, mint valamennyi vádlott megnyugodott.

Csempész cigányasszonyok felett ítélkezett a kolozsvári törvényszék

KOLOZSVÁR, március 23. (Az Ellenzék munkatársától.) Múlt év december 1-én a kolozsmonostori erdő közelében szolgálatot teljesítő Süveg Antal rendőrszínhelyettes négy cigányasszonyra lett figyelmes, akik a román határ felől a városhoz közeledtek. Azonnal tartóztatta és igazoltatta őket. Megállapította, hogy a négy asszony, Ferenc Jánosné, Cioban Lászlóné, Cioban Mihályné és Kovács Albertné Kalános-utcai cigányasszonyok, akik nagyobb batyukkal jöttek át Romániából.

Azonnal vallatásra fogta őket. A cigányasszonyok bevallották, hogy november 28-án mentek át Romániába ruhaneműekkel, hogy a ruhákat jó pénzen értékesítsék és gabonát vásároljanak. Beismerték azt is, hogy üzletszerűleg akartak csempészéssel foglalkozni.

Mikor a rendőrszínhelyettes beakarta kísérni a cigányasszonyokat, ezek 100 pengőt ajánlottak fel számára, ha hazaengedi őket. Süveg Antal természetesen azonnal bekísérte a cigányasszonyokat és a megvesztegetési kísérletet is jelentette feletteseinek.

A kolozsvári törvényszék harmas büntető tanácsa Szenczer József tanácselnök elnöklésével tegnap foglalkozott a cigányasszonyok bünyüével. A bizonyítási eljárás befejezése és Karda Csaba dr. királyi ügyész vádbeszéde után a bíróság a cigányasszonyokat tiltott határátlépés és megvesztegetés miatt 3-3 hónapi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

EMLÉKKÖNYVEK, VENDEG-KÖNYVEK nagy választékát találja az „Ellenzék” könyvesboltban.

Volt már molykára? Ézentul nem lesz, mert ruháit

egész nyáron át

„UNIÓ” molyzsákban őrizheti!!

Minden zsák oldalát légmentesen zárható!	
Belső ruhaakasztó kampóval!	
D. nagyság (125x80 cm.) impregnált P	3.50
B. nagyság (110x65 cm.) impregnált	3.—
D. nagyság (125x80 cm.) szagtalan	3.—
B. nagyság (110x65 cm.) szagtalan	2.60
Unió molypapír (egy borítékban 12 drb.)	—82

Kaphatók az

„ELLENZÉK” KÖNYVESBOLTBAN

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. szám. Védre utánvéttel is azonnal elküldjük!

A közigazgatási szakvizsga méltányos megoldása

Kategóriák szerint kell elbírálni az erdélyi közigazgatási tisztviselőket - Dr. Uhlyarik János Kolozsmegye központi írási főszolgabírája a közérdek és a méltányosság szempontjairól nyilatkozott

Kolozsvár, március 23. A közigazgatási tisztviselők szakvizsgájának ügye olyan kérdés, amelyet érdemes állandóan felszínen tartani. Különösen erdélyi szempontból fontos, hogy olyan kielégítő megoldást találjon a kormányzat, amely a méltányosság és a jogi alászpont követelményeinek egyaránt megfelel. A 630—1943. M. E. számú rendelet, amely a IX. fizetési osztállyal magasabb osztályban levő tisztviselők véglegesítését és magasabb fizetési osztályba való előléptetését a gyakorlati közigazgatási vizsga letételéhez köti, a legkülönbözőbb jogi okfejtésekre adott alkalmat. Ezek a jogi okfejtések két álláspont körül mozognak: az egyik azt az elvet védi, hogy egységes jogrendszer mellett sehol sincs helye parciális jognak, vagyis népszerű nyelven kifejezve, mindenkit egyforma elbírálásban kell részesíteni, figyelmen kívül hagyva a méltányossági szempontokat is. A másik álláspont, Erdély álláspontja, amely a különleges erdélyi viszonyokra való tekintettel azt kívánja, hogy a jogelvet helyezzük a méltányossági szempont alá és a kormányzat vegye tekintetbe az erdélyi közigazgatási tisztviselők kisebbségi multját, életkorát, szerzett jogait, stb.

Az Erdélyi Párt álláspontja

A 630—1943. M. E. számú rendelet megjelenése után az Erdélyi Párt részletes emlékiratot dolgozott ki, amelyet gróf Teleki Béla, az Erdélyi Párt országos elnöke juttatott el Kállay Miklós miniszterelnöknek.

Az Erdélyi Párt emlékirata behatóan ismertette az erdélyi közigazgatási tisztviselők helyzetét. Rámutatott mindazokra a szempontokra, amelyeket az erdélyi közigazgatás zökkenőmentessége megkíván és arra kérte a kormányzatot, hogy a rendelet végrehajtási utasításában az Erdélyi Párt javaslatának szellemében oldja meg a közigazgatási tisztviselők véglegesítésének és előléptetésének kérdését.

Dr. Forgács József javaslatai

A közelmúltban ismertettük dr. Forgács József kolozsvármegyei főjegyző javaslatait, amelyeket a Vármegye című közigazgatási szaklapban közölt cikkében kifejtett. Dr. Forgács József a közigazgatási vizsga kérdését úgy látja a legkönyebben megoldhatónak, ha vármegyenként tanfolyamokat tartanak, amelyek az érdekelte tisztviselőket előkészítik a vizsgára, a vizsgáztatást pedig a n. repülővizsgabizottságok folytatják le. A javaslatok nyilvánosságához a kalmából annak a reményünknek adtuk kifejezést, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben alkalmunk lesz további véleményeket és egészséges okfejtéseket megismerni, amelyek az erdélyi közigazgatási tisztviselők szakvizsgájának ügyét közelebb viszik a mindenkit egyformán kielégítő megoldáshoz.

Dr. Uhlyarik János főszolgabíró az erdélyi köztisztviselői kategóriákról

Alkalmunk volt a gyakorlati közigazgatási vizsga kérdéséről hosszabb beszélgetést folytatni dr. Uhlyarik Jánossal, Kolozs vármegye központi írási főszolgabírájával. Azért tartottuk fontosnak, hogy ebben a kérdésben megszólaltassuk, mert bár Erdélyből származott el, a trianoni összeomlás után husz esztendő a csonkaországi közigazgatás szolgálatában töltött. Mindenekelőtt a méltányosság szempontjával kapcsolatosan intéztünk kérdést hozzá. Álláspontja a méltányosság tekintetében tökéletesen egyezik az Erdélyi Párt emlékiratával, mert

a felszabadult területeken élt és közszerelvényben lévő tisztviselőkkel szemben minden méltányosságot indokoltnak tart.

Természetesen úgy, hogy az egyéni érdekeket összhangba hozzuk a közérdekű szempontokkal. Dr. Uhlyarik János elgondolása szerint ezt a szempontot akkor lehetne a legjobban szolgálani, ha az erdélyi közigazgatási tisztviselőket különböző kategóriákba sorozzák.

Az első kategóriába

azok a tisztviselők tartoznának, akik már a megszállás előtt közigazgatási szolgálatban állottak és a román impérium miatt kellett elhagyniuk állásukat, vagy kivételes esetekben továbbszolgáhattak az idegen uralom alatt és egészen a felszabadulásig megtartották állásukat. Azok, akik ebbe a csoportba tartoznak, legalább negyvenkét-ötven évesek, sok esetben azonban már hatvan év körül járnak.

Az Erdélyi Párt emlékirata is azt juttatta kifejezésre, hogy a közigazgatási szakvizsga éppen ezeket a tisztviselőket érintene a legérzékenyebben, mert tőlük lehet a legkevésbé kívánni, hogy előrehaladott korukban a vizsga hatalmas anyagából elkészüljenek, holott éppen ezek a tisztviselők voltak azok, akik az idegen uralom alatt a legtöbbet szenvedtek. Azzal is számolni kell, hogy ezeknek a tisztviselőknek napról napra nyugdíjazás előtt áll és a mai rendkívüli időkben a túlterheltség minden energiájukat igénybe veszi.

A második kategóriába

azok a családok tisztviselői tartoznának, akik a felszabadulás első három hónapja alatt léptek közszerelvénybe és jogi, vagy államtudományi

doktorátussal rendelkeznek, továbbá legalább harminckét éves kor betöltötték. Indokolt-e, hogy ezeket a tisztviselőket most közigazgatási szakvizsgára kötelezzék? Dr. Uhlyarik János főszolgabíró az az elgondolása, hogy ez a tisztviselői réteg annyira átérzi az idők követelményeit és olyan gyakorlati tapasztalatokat szerzett eddigi működése során, amelyek pótolják a szakvizsgát.

A harmadik csoportba

azokat lehetne sorozni, akik a megszállás ideje alatt szerzett ügyvédi képesítéssel léptek közszolgálatba a felszabadulás három első hónapjában (ez a képesítés nem azonos jellegű ugyan a magyar ügyvédi, bírói vizsgával) tekintet nélkül korukra és családi állapotukra. Erre a kategóriára is ugyanazokat a méltányossági szempontokat kellene alkalmazni, mint a második csoportba sorolt köztisztviselőkre.

A negyedik kategóriába

lehet sorozni mindazokat, akik nem tartoznak a három első kategóriába és akik a 630—1943. M. E. számú rendelet megjelenése után léptek. Illetőleg lépnek közszolgálatba korukra, családi állapotukra és képesítésükre való tekintet nélkül.

A helyes megoldás

— Hogyan lehetne közmegegyezésre megoldani a különleges erdélyi szempontokat, figyelembevéve ennek a kategorizálásnak alapját a szakvizsga ügyét? — kérdezzük dr. Uhlyarik János főszolgabíró.

— Az első három csoportba tartozó tisztviselőket minden további nélkül mentesíthetnek tartom a szakvizsga kötelező letétele alól. Velük szemben ugyanis olyan méltányossági és gyakorlati érveket lehet felhozni, amelyek egyaránt indokoltak lesznek, hogy szakvizsga nélkül magasabb fizetési osztályba ki lehessen nevezni őket. Közérdek viszont, hogy mindazok szakvizsgát tegyenek, akik nem tartoznak a három első kategóriába.

Egyelőre azonban a negyedik kategóriába eső tisztviselők sem tehetnek — önhibájukon kívül — szakvizsgát, ezért egyelőre fel kellene függeszteni az előléptésűk kizárására vonatkozó intézkedést. A kategorizálásnak alkalmasnak kell lennie a közérdekű szempontokat a jogos és méltányos magánérdekkel leginkább összhangba lehetne hozni. Tekintettel arra, hogy a rendelet végrehajtási utasítás még nem jelent meg, bőveges alkalom nyílik mindezeknek a szempontoknak érvényesítésére. Gyakorlati tapasztalatból tudom, hogy közigazgatási tisztviselőink milyen munkát végeznek a mai időkben. Minden egyes tisztviselő jóval többet dolgozik a hivatali munkájánál és a mai helyzetben nem jut idejük arra, hogy külön tanulmányokat folytathassanak. Ezért nem tartom keresztlívehetőnek a megyénként letéendő közigazgatási tanfolyamokat, amelyek hat-nyolc hétre elvonják munkájuktól az érdekelte tisztviselőket, még abban az esetben sem, ha a vizsgákat repülőbizottság előtt tennék le. Merlegettem mindazokat a szempontokat, amelyek az erdélyi közigazgatási tisztviselőket foglalkoztatják és azért állíthatom nyugodt lélekkel, hogy

a kategória szerinti beosztás hozná meg azt a megoldást, amely a méltányosság és a jog szellemének leginkább megfelel.

fejezte be az érdekes beszélgetést dr. Uhlyarik János.

Hisszük, hogy a közeljövőben megtörténe a kormányzat végleges döntése a közigazgatási szakvizsga ügyében. Azok a szempontok, amelyeket dr. Uhlyarik János főszolgabíróval folytatott beszélgetésünk alapján a fentiekben ismertettünk, mindenben fedik az Erdélyi Párt emlékiratának javaslatait. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a kormányzat az erdélyi adott viszonyok minden különleges nézőpontját tekintetbe veszi és reméljük, hogy a különböző álláspontok ismertetésével mi is szolgálatot tettünk a szakvizsga ügyének közmegegyezésre történő megoldásához.

VEGH JÓZSEF.

Római lap Magyarország harcáról

RÓMA, március 23. (MTI.) A Roma Fascista, az egyetemi ifjuság hetilapja „Magyarország Európa védőbástyája” címen közöl hosszabb cikket, amelyben rámutat arra, hogy Magyarország bár nem volt területi követelése a Szovjetunióval szemben, mégis harcolt a Szovjetunió ellen, hogy kivegye részét Európa védelméből. Magyarország ezzel hű maradt ezeréves hagyományaihoz, amelyek az országot Európa védőbástyájává avatják. Az olasz lap cikkét Nagy Vilmos honvédelmi miniszter legutóbbi kijelentésével zárja, amelyek szerint a magyar katonák ebben a háborúban a dicsőséges magyar katonai multnak megfelelően fog tovább harcolni.

Folyik a partizánvadászat Boszniában

ZÁGRÁB, március 23. (MTI.) Hivatalos jelentés szerint a horvát és német csapatok maguk előtt hajtva a partizánokat, tisztogathatny nyomulnak a boszniai Lika és a nyugathorvátországi Pliva és Rama völgyében a tengerpart felé. A széles hegyi fensíkon súlyos harcokat vívtak a felszabadító csapatok. Több ezer partizánt pusztítottak el és megsemmisítették a hegybe-vájt rejtéklangokat, amelyek szinte elérhetetlenek voltak. Az előnyömlők sok elhurcolt és éhhalállal szembenéző parasztcsaládot szabadítottak fel.

Szűk keretek között ünnepli Kolozsvár Mátyás király születésének ötszázadik évfordulóját

KOLOZSVÁR, március 23. Kolozsvár városa — mint már közöltük — szűk keretek között e hó 27-én ünnepli meg Mátyás király születésének 500-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból a város díszes meghívót bocsátott ki. A meghívó külső lapját Kolozsvár város és Mátyás király domborművére címre díszíti. A belső négy lapon öreg papíron, antik betűkkel Mátyás király Corvinának kezdő iniciáléjával az ünnepség programja van ismertetve.

Az ünnepség délelőtt 10 órakor a magyar egyházak főtemplomaiban tartandó istentiszteletekkel kezdődik, 11 órakor Mátyás király szobrának megkoszorúzása; Hiszekegy, előadja a m. kir. honvédekzenekara. Dr. Inczédy-Joksmán Ödön főispán emlékbeszédet mond Mátyás királyról, azután a m. kir. kormány, a m. kir. honvédség, Kolozsvár városa kórusát helyeznek a szobor talapzatára. A szobor előtti ünnepség után a kormány képviselője és kísérete meglátogatja Mátyás király restaurálás alatt álló szülőházát, 12 órakor történelmi a Mücsarnok megnyitása. A Himnusz énekli a kolozsvári Nemzeti Színház zenekara, bevezetőt mond Kéledy Tibor dr. polgármester, utána pedig a vallás és közoktatásiügyi miniszter megnyitja a Mücsarnokot. Este a Nemzeti Színházban ünnepi előadás lesz, amelynek műsora a következő: Himnusz. Erkel: Ünnepi nyitány. Előadja a

kolozsvári Nemzeti Színház zenekara. Bevezetőt mond dr. Kemény János, a kolozsvári Nemzeti Színház főigazgatója. Arany János: Both Bajnok övege. Előadja Kolár Mária, Erkel: Aria a Hunyadi László című operából, előadja T. Takács Paula. Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka. Előadja Bodó György, Erkel: Magyar balett. Előadja a Nemzeti Színház táncokara. Szünet után Erkel: Hunyadi László, nyitány. Előadja a kolozsvári Nemzeti Színház zenekara. Arany János: V. László. Mátyás anyja. Előadja Versényi Ida. Erkel: Hazám, hazám. Előadja Angyal Nagy Gyula. Mátyásdiák. Vigjáték a falonásban Irtó Kisfaludy Károly. Rendező: Kenesey Ferenc. Utána Berlioz: Rákóczi-induló. A zenekart vezényli Endre Béla.

Az ünnepség, mint már említettük, Kolozsvár házi ünnepe lesz, mert azon a kormány képviselőin kívül az országból mások nem vesznek részt.

Parkettezési

munkálatokat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentegyház-utca 1. (Sebők-cukrászda)

A külpolitika hírei

HIVATALOS jelentés szerint Japán és a nankingi kormány között aláírták azt a megállapodást, amelynek értelmében március 31-i hatállyal Japán lemond a pekingi szövetségi negyedben élvezett különleges jogairól.

AZ ANKARAI rádió jelenté Isztambulból, hogy finn kereskedelmi küldöttség érkezett Törökországba a finn—török kereskedelmi egyezmény megújítása végett.

A NEMET LAPOK első oldalon közlik a Führer vasárnapi beszédét. Kiemeli azt a részt, amelyben kijelentette, hogy Európát a bolsevista vihar elsöpörte volna, ha nincs a nemzeti szocialista Németország.

HIR SZERINT Roosevelt újra megbetegedett. A közeli napokra kitűzött megbeszéléseit el kellett halasztani.

A DIARIO DA MANHA a portugáli áralakulást megállapítja, hogy a nagykereskedelmi árak 1939-től 1942-ig 72,8 százalékkal emelkedtek. Az 1941. évvel szemben ez az emelkedés 16 százalék.

Kortsmáros László a nagyváradi Állatvédő Egyesület új elnöke

NAGYVÁRAD, március 23. A nagyváradi Állatvédő Egyesület vasárnap közgyűlést tartott, amelyen megválasztotta új tisztikarát. Az egyesület elnökévé dr. Kortsmáros Lászlót, az Erdélyi Párt nagyváradi tagozatának elnökét, választotta meg. Kortsmáros László székfoglaló beszédet tartott, majd több indítvány hangzott el, különösen a bérkocsisok lovainak jobb táplálása érdekében. Az indítvány szerint, amint az autók megkapják napi benzinjüket, a bérkocsisoknak is meg kell kapniuk napi adagjukat. Kortsmáros elnök kijelentette, hogy úgy a maga, mint az egyesület részéről megtesznek minden lépést az ügyben. Egy másik indítvány alapján az egyesület átir a rendőrségnek és kéri, hogy az állatkínzókkal szemben szigorúbban járjanak el, egyben felkéri a leventeparancsnokságot, hogy állatszeretetre neveljék a leventéket. Az egyesület közbenjárására a postakocsilovak kezelését újra a postaigazgatóság vette kezelésbe és ezzel megúnt az a visszatetsző látvány, hogy teljesen lerongyolt lovakkal vonszoltassák a postakocsikat.

A mérnökegyesület ötödik vitáestje Erdély iparosításáról

KOLOZSVÁR, március 23. A Magyar Mérnök és Építészegylet kolozsvári csoportja által Erdély iparosításáról rendezett vita ötödik estje tegnap este volt az egyetemi könyvtár előadói termében. Erdély iparosításának kérdése nagy érdeklődést váltott ki a műszaki emberek körében.

A vitáulást Moll Elemér, a kolozsvári csoport elnöke vezette be. Ezután Hajdu Gyula mérnök, erdőgazdász számolt be az erdélyi erdők szomorú helyzetéről, amely a kizsákmányoló rablógazdálkodás következtében már annyira romlott, hogy a cellulóze gyár felállításához szükséges 150 ezer ürméter fa már aligha lesz kitermelhető, annál kevésbé, mert a szintén fontos szükségletet képező banyafa olyan méretű, mint a cellulóze gyártásához szükséges fa. Beszámolt az erdők elkopárosodásáról, vízmosások keletkezéséről, folyómedrek eliszaposodásáról, amelyek mind a rendszertelen erdőkitermelés szomorú következményei. Az erdélyi erdők szomorú helyzetén most már helyes erdőgazdálkodással, új törvények életbe lépésével és rengeteg pénz beruházásával lehet segíteni.

Nyilas István gépészmérnök, gazdasági akadémiai tanár volt a következő felszólaló, aki Erdély mezőgazdasági hátramaradottságáról beszélt, fontosnak tartja a mezőgazdaság modernizálását, gépi alapokra való helyezését s általában a mezőgazdaság iparosítását, amely nélkül Erdély mezőgazdaságának fejlődését el sem lehet képzelni.

Erdély iparosításának vitáját a jövő hét hétfőjén ugyancsak az egyetemi könyvtár előadói termében folytatják, amikor a kialakult vélemények alapján a kormányhoz intézendő emlékirat tervét is kidolgozzák.

ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ. Felkérjük volt osztálytársainkat, akik velünk együtt tettek érettségét 1923-ban a kolozsvári unitárius kollégiumban, hogy 20 éves érettségi találkozókon folyó évi március hó 28-án, vasárnap délelőtt fél tíz órakor jelenjenek meg az unitárius kollégium előcsarnokában. Ugyancsak felkérjük azokat a volt osztálytársainkat is, akik velünk együtt kezdték középiskolai tanulmányukat, de időközben kimaradtak, hogy szintén jelenjenek meg a találkozóon. Címrje: Károly és Vég József

Apróhirdetések

VEGYES

KERTRENDEZÉSEKET és gyümölcsfaültetvényeket vállalkozók. Kertészeti munkák nagy mennyiségű gyümölcsfaültetvény kapható. — Tordai Lajos, Honvéd-utca 11. F
GYÜMÖLCSFAGONDOZÁST vállalkozók. Kertészeti munkák nagy mennyiségű gyümölcsfaültetvény kapható. — Tordai Lajos, Honvéd-utca 11. F
JOMENETELÜ üzlethez pénzestársat keresek. Címeket kiadókba kérek „1300 pengő” jellegre. 0901
GYORS BONITÁSU üzlethez társat keresek 5000 pengő tőkével, „Jóvedelem” jellegre a kiadókba. 0903
ELVESZETT 10-én este az állomásnál egy fekete lakk bőrönd. Megtaláló a bőröndöt megvárhatja, csak a reá néző értéketlen községi iratokat adja át az állomásfőnökségnek. Megtaláló, nyomravezető 100 pengő jutalom-ban részesül. 0907

OKTATÁS

NEMET és angol órákat főiskolás ad. Cím a kiadókban. 784

ADÁS-VÉTEL

JÓL jövedelmező üzlet más elfoglaltság miatt, áruval és engedéllyel együtt átadó. — Cím a kiadókban. F 481
MAGAS ARÉRT veszek használt ruhákat. „Dorotheum”, Deák Ferenc-utca 32. F
HASZNÁLT szőnyeg, képet veszek és eladunk. „Unikum” művészi képkeretezés, Kossuth Lajos-utca 34. F
JOMENETELÜ élelmiszerüzlet azonnal eladó. Cím a kiadókban. 787
ELADÓ vadonatúj, alig használt, duplán bélelt, modern, mély gyermekkosci. Cím a kiadókban. 0894
ELADÓ kifogástalan díofurniós ebédlőasztal, négy székkal, festett ágy, kis konyhakredenc. Megtekinthető 10—11 Szent István-ut 90. G 97
ZONGORÁT keresek bőrből. Címeket „Biztos hely” jellegre a kiadókba. 0904
„ROYAL” írógép eladó. „Elutazás” jellegre a kiadókba. 0905
HALOK, konyhák, egy ebédlőasztal eladó. (Theil), Munkácsy-utca 24. szám, állomásnál. 0898

ELADÓ szép kivitelű kombinált szekrények, kétszemélyes rekamie, szalonasztalok, egy lakkesziszolt konyhaberendezés és egy festett ócska íróasztal. Teleki Pál-utca 3. szám, Óvárban, Török István műasztalosnál. F
KIVÁLÓ minőségű vörös gyógybor eladó és 20 darab ferslag. Özv. Fekete Nagy Béláné, Tordai-ut 54. szám. 793
FEKŐ női aktör ábrázoló kézzel varrott gyönyörű gobelinkék, 130x75 cm. méretben, blondellkeretben sürgősen eladó. Ugyanott egy hármasszekrény eladó. Munkácsy-utca 16. Földszint, jobbra, 1—4-ig. 798
VÉSZEK sürgősen női kerekpárokat. Cím a kiadókban. 0906
ELADÓ perzsák, 6—7 kvadrátosok, gyönyörű selyem fal és összekötők, 2 tesszarábí és kisebb gyapjuszőnyeg, 6 személyes fehér lendmaszt és színes ábráz, vert csipketeitők, apróbb kézimunkák nagy ekrű függöny. Deák Ferenc-utca 48. l. 5. 4—7. kőzár, reggel 10-ig. 799
FÜSZER, csemegetézet megvételre keresek azonnalra. Címeket „15 ezrt” jellegre a könyvesboltba kérek. 801
ELADÓ hallberendezés: Stolaszekrény, pad, láda, kőasztal, párnázott kanapé, két klubfotel, 2 magashatu karosszék, tölgyfa füstölt szímben faragott, azonkívül fél háló körifából. Érdeklődni Bauer, Arany János-utca 6—8. 0908

ELADÓ világos fél háló, ruhaszekrény, ágy, sodronnyal, 6 darab matraccal, összecsukó vasgép, etazser, festmények. Petőfi-utca 36. F
KERTI vasbutort ernyővel, kókuszszőnyeg, ablakrácsot, 30 darab bordó kárpitozású szék, bordó plüss függőnyt vennék. Írásbeli ajánlatot Corvin filmszínház büfféje továbbít. F
KELETI és belföldi perzsaszőnyeg, tiszta gyapjú pokróc, székek eladók. Bocskai-utca 3. emelet 8. 802
RÉSZLETFIZETÉSRE is vásárolható szép olajfestményeket. Nagy választék, Munkácsy-utca 16. állomásnál. Képek kereskedés. 1—4-ig. 797

ALKALMAZÁS

FOZÓ mindenest keresek azonnalra. Jelentkezni Fejedelm-utca 21. l. emelet 6., délelőtti 10 óráig, délután 3—4 óráig. G
AZONNALI belépésre keresek állandó tisztviselőt, ki könyvelésben jártas és perfect gépiró. Ajánlatokat levélben Pályi László, Naszód, címre. 766
FILC és iparivattakészítő szakmunkásokat keresek. Szilagyi-utca 38., délután 3—4 között. 789
KERESKÖZ azonnali belépésre gyakorlott gyors és gépiró és gyakorlott, számlázó gépirónt. Részletes ajánlatokat „Gyárvaló” jellegre a kiadókba kérek. 803

Száz éves a Morse-jel

BERLIN, március 23. (TP.) A rádió hullámok manapság a másodperc töredék-része alatt hordják szét a híreket a világ minden részére. Most már természetesen találjuk, hogy a legfontosabb eseményekről gyorsan értesülünk és alig tudjuk elképzelni, hogy ez nem mindig volt így, hogy hónapokba, sőt évekbe került, míg az egyik világrészről a legfontosabb és legérdekesebb jelentések a másikba kerültek. Kezdetben az ember arra kényszerült, hogy a hírszolgálatot lábai igénybevételével végezze. Természetesen már a kőbevesző ókorban megkísérelték, hogy optikai vagy akusztikai jelek által értesítéseket közvetítsenek jelentékeny távolságokra is. Tudjuk, hogy az ősgermánok tűzjelekkel értesítettek egymást a rómaiak előrehaladásáról.

A 18. század végén a francia Claude feltalálta az úgynevezett szárnyastávirót. Magasabban fekvő helyre árbócot állítottak, amelyre szárnyalaku gerendákat alkalmaztak. A gerendának egymáshoz való viszonya betűket határozott meg. Meglehetősen unalmas mesterség volt ez, de mégis tudtak híreket közvetíteni ilyen módon Párisból Lilleig 2 perc alatt, tehát több mint 270 kilométer távolságra. 1832-ben a szárnyas távirót Németországba is bevezették az állami és katonai hatóságok hírszolgálatába. Ugyanebben az időben a tükörnek a javítása és a távcsőnek a fel-találása lehetővé tette a fénytáviró kifej-lődését. Gauss és Weber egy távirót szerkesztett, amelyet Steinhel szerelt fel. Münchenből Bogenhausen elővárosáig vezetőket fektettek és a földet először használták fel a táviró-áramok visszavezetésére. Ma már a világ kábelhálózata a föld területének tízszeresét teszi ki és a rádió ellenére továbbra is használatban van. Hiszen az elektromos áram a jelentéseket a

legrövidebb idő alatt repíti a messze tá-volba.
Erre a célra a Morse-ábécét használjuk, amelyet először 1813-ban alkalmaztak egy Washington és Baltimore közötti kísérleti vonalon. Ezt a jelbeszédet a charlestoni Morse találta fel. Pontok és vonalak ábe-cí alkatnak, amely egy papírszalagra nyomó-dik és az elektromos áram továbbvezeti. A

Részvénytársaságot alakítanak Győrött a légszaváros Asbóth-hajók kihasználására

GYÖR, március 23. (MTI.) Asbóth Osz-kár, a neves feltaláló, mint ismeretes, olyan légszaváros hajót szerkesztett, amellyel eddig nem hajózható esékélyvízi folyókán is lehet szállítást végezni. Az új korszakot jelen-tő találmány iránt Győrött és környékén, ahol számos esékélyvízi folyó van, nagy az érdeklődés. Polneczy Lipót főispán elnöklé-sével érkeztet volt, amelyen megbeszéltek egy felsőduunántuli hajózási rt. megalakulása-nak lehetőségét.

Az Asbóth-hajók kihasználására felsődu-nántuli hajózási részvénytársaságot akarnak alapítani Győr székelyhelyén, 2 millió pengő alaptőkével. A társaság célja a felsőduunántuli vizeken a légszaváros hajóvontatás, személy-és teherhajózás, valamint a szükséges kikötők felépítése. Az alakuló közgyűlés június 5-én lesz Győrött. Az értekezlet Polneczy Lipót főispán javaslatára kimondotta, hogy szük-szerű bizottságot alakít a felmerült kérdések részletes megvitatására.

A Mareth-vonal

BERLIN, március 23. (TP.) A Mareth-vonáról, amely a legújabb tuniszi hadmü-veletek következtében az érdeklődés hom-lokterébe került, berlini illetékes körök-ben kijelentették, hogy két egymás mögött húzódo támaszpontvonalról van szó, melyek-nek balszárnya kikötési célokra alkalmat-lan, meredek tengerpartra támaszkodik. Mind a két vonal laza támaszpontok lán-colatából áll, amelyeknek erődművei leg-nagyobb részben betonból vannak. A Mat-mata-hegység igen kedvező védelmi lehet-ségeket nyújt. A jobb szárny nyílt, azonban a sósavak nyulványai, ha nem is adnak a páncéltámadások ellen biztonságot, a víz-

hiány miatt azonban mégis jelentős nehé-z-ségek merülnek fel.

Eppen úgy, mint a Mareth-vonalat vé-delmező hadseregcsoporthok, a Közép-Tu-niszbán működő tengelyhaderők is Rom-mel marsall legfőbb parancsnoksága alatt állanak.

A szövetséges haderőknek feltételezhető erejére vonatkozó kérdésre kijelentették, hogy az északi és középső Tuniszbán és Algirban álló első brit és ötödik USA-se-reg együttvéve több, mint 150.000 ember-ből állhat: a déltuniszi és libiai 8. brit had-sereg létszáma azonban jelentősen nagyobb.

IRODAI gyakorlatlalt és gépirás tudással tisztviselő állást keres. Címeket „Öskeresz-tény” jellegre. 594

INGATLAN — LAKÁS

EGY nagy létszámú irodahelyiséget keresek, lehetőleg autóra, központban. Tele-fon 34—41. 721
BEKERITETT ház hely sürgősen eladó, víz, villany, 6000 pengő. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. F 470
SÜRGŐSEN eladó új családi ház, 2 szoba, konyha, speiz és külön 2 szoba, konyha, speiz, szép telek, ára 42.000 pengő, 12.000 bank-teher. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. F 470
SÜRGŐSEN eladó modern ház, 5 szobás, teljes komforttal és 2 szoba, konyha, fürdő-szoba, 4000 négyzetméter kert, 3 házhelynek való, 140.000 pengő. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

INTELLEKTUÁLIS nyugdíjas keres szép vi-déken kicsi, kellemes szobát, esetleg egyszerű vidéki kocsit. Ajánlatokat kér az Ellen-zék kiadói hivatalához „Pontos előrefizető októberi végéig” jellegre. Gr

ELUTAZÁS miatt sürgősen eladó, új, adómentes villa, 3 szoba, teljes komfort, 45 ezer pengőért. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

ELCSERLNEM főter, 2 szoba, előszobás lakásomat 1 szoba, konyhával, ügyvédnek, orvosnak kitűnő. Cím a kiadókban. 802

KRIZBAI-UTCAI 3 szobás, komfortos, régi bérli lakásomat elcsereálném ugyancsak 3 szobás, komfortos belvárosi lakással. Lelépést fizetek. Közvetítőt díjazok. Telefonon érdeklődni 31—17. 791

HITLER-TÉRI 5 szobás lakásomat elcsereálném 3 szobás, komfortos belvárosi lakással. Közvetítőt díjazok. Telefonon érdeklődni 31—17, vagy az Árpád-ut 7. szám alatt. 792

ELCSERLNEM főuton levő utcai 1 szoba, hallos, komfortos lakásomat központban levő két, esetleg 3 szobással. Cím a kiadókban. 0899

TARTÓZKODJUNK A TULBIZTOSI-TÁSRÓL. A polgármester a 180.000—1936 B. M. számú rendelet 75. paragrafusa alapján felhívja az érdekeltek figyelmét a tűz-kár elleni biztosítás előnyére. Figyelmezteti a lakosságot, hogy a tulbíztoistástól min-den körülmények között tartózkodjék, mert a biztosítás tárgyának teljes értékén túl a biztosítás érvénytelen. Együttal fel-hívja a lakosság figyelmét arra, hogy ér-téken aluli biztosítás esetén nem térül meg az egész kár összege.

Az év minden napján örömet és szórakozást talál a Rózsavölgyi-Bárd 1942-1943 évi tánc és nótá albumban

Kivonat a tartalomról:
Mire gondol hadnagy ur. Pajtás, paj-tás. Valahol Oroszországban. Tábori levelezőlap. Viszontlátásra hadnagy ur. Száz piros rózsá. Mért fáj a szív. Az éjen át, a tűzön át, stb. stb.

10 háborús dal
10 magyar dal
5 operett
9 hangosfilm
9 modern tánc

Ára csak 9 pengő!
Korlátolt példányban kaphatók az „Ellenzék” könyvesboltban
Közösár Mátás király-tér 9. Vi-dékre utánvétellel is azonnal elküldjük.

Március.
23
Kedd

SZÍNHÁZ = MOZI = RÁDIÓ

Március 25, csütörtök fél 3 órakor: UTÓD. Mihályfi Béla felléptével. Olcsó helyárak.
Március 25, csütörtök fél 7 órakor: MÁRIA FOHADNAGY. Bérletszünet. Rendes helyárak.
Március 26, péntek fél 7 órakor: BÜVÖS SZÉKRENY. Opera. SEHEREZÁDE. Balett. Opera bérlet 13. szám. Opera helyárak.
Március 27, szombat délután fél 3 órakor: A FÖSVÉNY. Ifjúsági előadás. Jegye-keket a pénztár nem árusít.
Március 27, szombat fél 7 órakor: MÁTYÁS KIRÁLY EMLÉKÜNNEPÉLY. A Ti-zes Szervezet előadása. Ünnepi beszédet mond báró Kemény János, a kolozsvári Nemzeti Színház főigazgatója. Jegye-keket a pénztár nem árusít.
Március 28, vasárnap délután fél 3 órakor: AZ UTÓD. Mihályfi Béla fellépésével. Olcsó helyárak.
Március 28, vasárnap fél 7 órakor: MÁRIA FOHADNAGY. Bérletszünet. Rendes helyárak.
Március 29, hétfő fél 7 órakor: HÁRY JÁ-NOS. A Tizes Szervezet előadása. Be-vezetőt mond Szabó Dezső tanár, főtí-zedes. Jegye-keket a pénztár nem árusít.

MOZIK MÜSORA

ÁRPÁD: ASSZONYSZIV.
CORVIN. BENGÁZI.
ERDÉLY: AZ ARANYEMBER.
EGYETEM: LELEKKUFÁROK. Csütörtökön dél-előtti 11 órakor: LELEKKUFÁROK.
MATYÁS. FÉNYEK AZ EJSZAKÁBAN.
RÁKÓCZI: A SZERELEM NEM SZÉGYEN Csütörtökön. 25-én délelőtti 11 órakor atiné

A nap kel 6 órakor, nyugszik 18 óra 15 per-cor. A hold kel 20 óra 1 perckor, nyugszik 6 óra 57 perckor.
A protestáns naptár szerint Fruman, a róm.kat. naptár szerint Viktorián vt., az újgörög naptár szerint Nikon, az ógörög naptár sze-rint (március 10.) Szab. 40 vt. napja van.

Emlékeztető

1832 március 23-án született Andrássy Gyula gróf, a világviszonylatban is jelentős magya.diplomata. Négy évig volt kormányelnök s azután nyolc esztendőn keresztül Magyaror-szág és Ausztria külügyminisztere.

Társadalmi események

6 óra 15 perckor: vitéz Pál Gábor szabad-egyetemi előadása: „A tájadalomnélküli szülés” címen az új klinika előadótermében. (Mikó-utca 4.)

MÚZEUMOK: Erdélyi Múzeum Csokor, a ró-mai, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance kémiéltan. Bátya-utca 2. Nyitva 9—13 óráig.

Állami Múzeum. Mikó-utca 5. szám. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kiirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben Majális-utca 42. Nyitva: 8—13. 15—18 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétközna-pokon délelőtti 8—8-ig és délután 3—8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9 óráig.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍN-HÁZ HETI MÜSORA

Március 23, kedd fél 7 órakor: A FÖS-VÉNY. Napi bérlet A. 26. szám. Ren-des helyárak.
Március 24, szerda fél 7 órakor: A FÖS-VÉNY. Napi bérlet B. 26. szám. Ren-des helyárak.

SPORT

Nagyjelentőségű személyi változásokkal foglalkozik a KAC csütörtöki közgyűlése

Milyen kérdések lesznek a napirenden?

KOLOZSVÁR. Mint ismeretes, az OSK egységes alapszabályt dolgozott ki a sportegyesületek számára, amelyet az utasítások értelmében az egyesületeknek közgyűlés keretében kell elfogadniuk és az elfogadás időpontjától annak alapján működniük.

Az új alapszabályok elfogadásával kapcsolatosan nagyjelentőségű változások lesznek a kolozsvári sportegyesületek vezetőségében, főképpen a KAC vezetőségében, amely már hetek óta tartó állandó megbeszélésekkel készíti elő Kolozsvár legrégibb, legnagyobb és legjelentősebb sportegyesületének közgyűlését.

Az új közgyűlés hírek szerint olyan személyi változásokkal is foglalkozik, amelyek igen nagy horderejűek és amelyek két irányúak. Szó van mindenekelőtt a közvetlen vezetőség körében történő változásról, amelyet az a körülmény tett szükségessé, hogy a nagymultú egyesület élére fiatal, tehetséges személyt beöltöztessék. Ohajtotta a közgyűlést megelőző választmányi ülés többsége. A másik nagyjelentőségű változás az lesz, hogy a honvédtisztok még nagyobb szerepet kap az egyesület vezetőségében, ahol igen magasrangú honvédtisztek foglalnak helyet.

Az egyesület vezetőségében történő változástól eltekintve, a tisztikar nagyjából a régi, kipróbált gárda marad, a szakosztályvezetők és mindazok, akik az elmúlt néhány évben kitartással és lelkesedéssel szolgálták a piros-fehérek ügyét.

A nagyjelentőségű közgyűlés csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz az egyesület Unió-utca 21. szám alatti levő helyiségében, amelyre a szavazatképes tagok pontos megjelenését kéri a titkárság. Tekintettel arra, hogy szavazni csak a tagdíjakkal hátrálékban nem lévő tagok jogosultak, a titkárság kéri a tagokat, hogy egyenlítsék ki a közgyűlés napjait tagdíjhátralékaikat.

Megintették a NAC vezetőségét közönségének viselkedéséért!

KOLOZSVÁR. Minden szurkoló előtt ismeretesek azok a körülmények, amelyek között a NAC kolozsvári mérkőzései lejátszottak és amelyek heves ellenkezést váltottak ki minden jószándékú kolozsvári szurkolóból. A közönség tiltakozását a durva játékmódor ellen tüntetésnek és minősíthetetlen viselkedésnek tüntették fel a nagyváradi lapok, amelyek közül egy-kettő heves támadásokat intézett a kolozsvári vezetők és közönség ellen az állítólagos botrányokért, egy szót sem szólva arról, hogy a kolozsvári mérkőzést követő héten a váradi közönség provokált olyan botrányt, amelyre még a szövetség is felfigyelt. A váradi botrányok azóta annyira napirenden vannak és olyan „lendületet” vettek, hogy a szövetség jónak látta azokat lehetőségek szerint elfojtani. A napokban aztán erőfeszítéssel megkapott a NAC a szövetségtől, amely bejelentette, hogy a botrányok megismétlődése esetén kénytelen lesz a mérkőzéseknek a nézőközönség nélkül való lebonyolítását elrendelni.

Gábor Tamás a KEAC mezei futóversenyének győztese

KOLOZSVÁR. A KEAC atlétikai szakosztálya vasárnap rendezte házi mezei futóversenyét az egyetemi sportparkban 3000 méteres távon, melynek összesen 20 indulója volt. A verseny győztese Gábor Tamás joghallgató lett, ideje 11 perc 02 mp. 2. Dénes Ferenc orvostanhallgató 11:22 mp. 3. Serbán Sándor matematikai kor. 11:45 mp. 4. Balassy Béla joghallgató 11:47 mp.

A KAC a kerület törzscsapatbajnoka, Guráth Béla az egyéni bajnok

KOLOZSVÁR. A Magyar Vívó Szövetség IX. kerülete vasárnap rendezte meg az Unió nagytermében a kerület törz-, egyéni- és csapatbajnokságait, melyen a KAC és a KEAC vívói vettek részt. A csapatversenyt a KAC nyerte meg a KEAC ellen 9:2 arányban Szentkirályi 3, Hintz, Guráth és dr. Lánckzy 2—2 győzelmével. A KEAC 2 győzelmét Mónus szerezte meg.

Az egyéni törzsvényen igen nagy küzdelmeket hozott és azt egyetlen Guráth Béla (KAC) nyerte meg megérdemelten, ki mind végig kitűnően küzdve győzte le ellenfeleit. A helyezések sorrendje a következő:

1. Guráth Béla KAC 8 győzelemmel. 2. Mónus KEAC 6 gy. 3. Dr. Lánckzy KAC 5 gy. 7 kapott találat. 4. Hintz Gábor 5 gy. 13 kap. tal. 5. Lovász Mihály 4 gy. 6. Benke Sándor KEAC 3 gy. 3 kap. tal. 7. Avéd KEAC 3 gy. 8 kap. tal. 8. Csenka KEAC 1 gy. 2 kap. tal. 9. Vidoni KEAC 1 gy. 4 kap. tal. A verseny sima lebonyolítása Laczkovich Ernő százados, szövetségi képviselő érdeme.

A kerületi kard- és egyéni csapatbajnokságokat április 4-én rendezi a Vívó Szövetség. A kardversenyen a KAC és KEAC versenyzőin kívül a Gazdasági Akadémia és a KISOK vívói és elindulnak.

A kolozsvári törz- és kardvívók nagyban készülnek a március 27. és 28-iki országos Mátyás király vívóversenyre. A versenyre eddig számos nevezés futott be úgy a fővárosból, mint vidékről. A törzsvény szombat délután fél 4 órakor, míg a kardversenyt vasárnap reggel fél 9 órai kezdettel tartják meg a KAC Unió-utca 21. szám alatti nagytermében. A kardverseny döntő küzdelmeit délután bonyolítják le.

Holnap érkezik a TF ötven tagú csapata

KOLOZSVÁR. A m. kir. Testnevelési Főiskola 25 női és 25 férfi hallgatójának március 25-iki testnevelési bemutatóját olyan páratlanul nagy érdeklődés előzi meg, amire eddig még nem volt példa.

A szerdán Kolozsvárra érkező főiskolások Misángyi Ottó dr.-a, a Főiskola

Nagy sikerrel, jó eredménnyel végződött a kolozsvári Levente Egyesület tehetségkutató kerékpárversenye

KOLOZSVÁR. Vasárnap délelőtt hatalmas érdeklődés mellett tartotta meg első tavaszi tehetségkutató házi kerékpárversenyét a Kolozsvári Levente Egyesület, 15—18 éves korig 24 km. távon, míg a 3-ik korcsoportban a leventelegények részére 18—23 éves korig 36 km. távon.

A 24 km. távon első lett Bartha László 10-es sz. levente csapat. Ideje: 53 perc 40 mp. 2. Csák János Állami Gimnázium Levente Csapata 57:35 mp. 3. Pap Árpád Református Kollégium lev. cs. 57:40 mp. 4. András Zoltán 27. sz. lev. csap. 58:15 mp. 5. Krilla László 17. sz. lev. cs. 6. Stránski Géza 19. sz. lev. csap. 7. Vargha József 27. sz. lev. cs. 8. Muresán János 17. sz. lev. cs. 9. Balási Gyula 20. sz. lev. cs. 10. Butyka György 30. sz. lev. csap.

A 36 km-es távon: 1. Suba Mihály 29. sz. lev. cs. 1 óra 25:47 mp. 2. Blényesi Károly 28. sz. lev. cs. 1 óra 26:28 mp. 3. Tanczos Dénes 23. sz. lev. cs. 1 óra 38:45 mp. 4. Szöllősi Béla 24. sz. lev. cs. 1 óra 40:07 mp. 5. Király Dániel 29. sz. lev. cs. 6. Biró János 28. sz. lev. cs.

Csaknem valamennyi versenyző végigfutotta a távot, melynek befejezése után a Postakert-utcai Levente Otthonban vitéz Borcsiczky Imre őrnagy, leventeparancsnok szép beszéd kíséretében emlékéremmel jutalmazta meg mindkét táv első 4—4 helyezettjét. A Kolozsvári Levente Egyesület tovább folytatva eredményes munkáját, a közeli hetekben 50 km-es távon rendez kerékpárversenyt.

Csütörtökön lesz a Magyar Kupa elődöntője

A csütörtöki ünnepnapon, Gyümölcslő Boldogasszony napján játsszák le a Magyar Kupa 4-es elődöntőjét. Budapesten az Üllői-úton a Ferencváros a Borsányi ellen játszik a diósgyőri Székely vezetésével. Ujpesten az Újpest a Ferencvárost verő Szegeddel méri össze erejét. Vezető Kékesi. Salgótarjánban a SalBTC Parkas Iván vezetésével a Komáromi AC együttesével játszik. Hatvanban a HVSE, mely a Szol-

igazgatójával az élén, ünnepélyes fogadtatásban részesítik úgy a város vezetői, mint a kolozsvári sportegyesületek, valamint a Kolozsvári Levente Egyesület.

Bonyhádi és Váci a „Hét Tizenegy”-ében

KOLOZSVÁR. Az egyik fővárosi sportlap a vasárnapi, 19-ik fordulójában mutatott formák alapján a következőképpen állította össze a hét legjobbját: Szekeres (Csepel)—Soós (DiMÁVAG), Gyuris (Szeged)—Baróti (Szeged), Bonyhádi (KAC), Lakat (Szeged)—Németh (Vasas), Rab (UAC), Váci (KAC), Vörös (Szeged), Turbék (DiMÁVAG).

Az összeállítás érdekessége, hogy abban a Ferencvárost verő szegedi csapatból 4-en kerültek be, míg a fővárosi játékosok közül csak Németh és Szekeres van a „Hét Tizenegy”-ben. A Szolnok ellen remekül játszó Bonyhádi és Váci megérdemelten jutottak be a hét csapatába.

Az NB I. vasárnapi, 20-ik fordulójában a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Nagyváradon: NAC—KAC, Diósgyőriben: DiMÁVAG—Ujvidék, Szolnok: Szolnok—Törekvés, Szombathelyen: Haladás—Ferencváros, Kispeszt—Szeged, Budapesten: GAMMA—SalBTC, Vasas—Újpest és Csepel—Elektromos. A legnagyobb küzdelem Nagyváradon lesz, ahol a NAC a KAC ellen játszik.

A Bátya vasárnap az Sz. MÁV csapatával játszik

KOLOZSVÁR. Az NB II. Mátyás Csoporthoz vasárnapi, 2-ik fordulójában kettő mérkőzés van kitűzve Kolozsvárra, de mivel a nagyváradi Törekvés visszalépett, így a KMÁV ellenfél nélkül maradt. A Bátya azonban délután 4 órai kezdettel a Marosvásárhelyi SzMÁV csapatával játszik a bajnoki pontokért.

nok legyőzésével jutott az elődöntőbe, a Csepeli MOVE csapatával küzd meg a továbbjutásért. A mérkőzést Fedák László (Kárpátalja) vezeti le.

Tekézősport

Az Erdélyi Tekéző Szövetség (Ertasz) március 24-én, szerdán este 7 órakor a Szentgyörgy-utca 33. sz. alatti hivatalos helyiségében elnökségi és választmányi ülést tart.

Az 1. sz. Mátyás király verseny újabb eredményei: „Remény”—KKASE 166—125 (I.). „Remény”—KKASE (II.) 110—107.

Az Ertasz „minta-csapat” 6 versenyzővel vasárnap Nagybánya tekézőit keresi fel. Ugyanez alkalommal dr. Jancsó Albert elnök a nagybányai tekéző kerületet szervezi meg.

TUDNIVALÓ A LUCERNA ÉS LÖHERENDELETRŐL: A Magyar Távirati Iroda jelenti: A lucerna és a löheremagkészletek kötelező bejelentésével kapcsolatban illetékes helyről közlik, hogy a hivatásos lap 21. számában megjelent kormányrendeletben említett kimutatási űrlapokat csak a lucerna és a löheremag terjesztésével nem foglalkozók kötelesek bejelenteni a m. kir. Növénytermelési Hivatalba, míg a termelők kimutatási űrlapkitöltése nélkül kötelesek ajánlott levélben készletüket a fenti hivatalnak bejelenteni.

Kolozsvár thj. sz. kir. város Víz- és Csatornahálózata. FELHÍVÁS. Ellenőrzéseink alkalmával igen sokszor tapasztaljuk, hogy a t. fogasztók vízvezetési belső berendezése, nincsen a fennálló szabályok által előírt jókában, s ennek következtében aránytalanul nagy a vízfogyasztás. Nyomatékosan felhívjuk a t. ingatlan tulajdonosokat és házigazdónokat, hogy belső vízvezetési berendezésüket — csőhálózat, kifolyó csapok, WC-ék — sürgősen vizsgáltsák felül és a szükséges javításokat folyó évi április hó 15-ig végeztessék el. Amennyiben ellenőreink ezen időn túl is találhatnak gondatlanságból eredő hibákat, azokat, a t. ingatlan tulajdonosok terhére és költségére, helybeli iparigazgatóval rendelkező szerelőkkel fogjuk kijavíttatni és az ingatlan szabályrendelést megállapított bírsággal is sújtjuk. Súlyosabb esetben a vízszolgáltatást megvonjuk. Kolozsvár, 1943. március 18-án. — Igazgatóság.

Közgazdaság

A kolozsvári kereskedők és iparosok az iparhatóságnál vehetik át zöld lapjaikat

KOLOZSVÁR, március 23. A kormány tudvalevőleg az iparengedélyek egységesítése érdekében a múlt évben elrendelte a visszaesett területeken lévő összes iparigazolványok felülvizsgálását. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara területén az iparengedélyek bemutatásának határideje múlt év őszén járt le, de a felülvizsgálás még nem történt meg. Annakidején az iparengedélyekkel egyidejűleg ugyanevezeti zöld lapokat kellett kiállítani, amelyet az Iparkamara most küldött meg az I. fokú iparhatósághoz azzal az utasítással, hogy azt az iparengedélytulajdonosoknak kézbesítse ki. Az I. fokú iparhatóság éppen ezért felhívja a város területén lévő iparosokat és kereskedőket, hogy a városháza épületének 14. sz. szobájában a zöld lapok kikészítése érdekében jelentkezzenek. Az iparosok Boross György, a kereskedők Tarr Kázmér, az engedélyhez kötött iparágak tulajdonosai pedig dr. Dankó Dezső előadónál vehetik át zöld lapjaikat, melynek alapján október 31-éig gyakorolhatják iparnak.

MILYEN ÁLLATOK MENTESÉK AZ IGÉNYBEVÉTEL ALÓL? Mint már közöltük, a közellátásügyi miniszter elrendelte április 1-ével kezdődőleg a közfogyasztási célra szükséges vágómarhák és bivalyok igénybevételét. Mentessék az igénybevétel alól: a köz- és magántenyésztők céljára szolgáló tenyésztőállatok, a fajta jellegűnek megfelelő jöminőségű tenyésztőszőrök, az állami akciók során kiosztott tenyésztőállatok, a hasas borjak és fejőstehénok, a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges igásokör, két jármozott tehén, ott, ahol az állattartó egyből erre alkalmas igás állat hiányában tehénit mezőgazdaság ingatlanának műveléséhez igavonásra is használja.

A GRAMOFONKERESKEDŐK CSAK TÖRTLEMEZ ELLENÉBEN ADNAK KI ÚJAT. A gramofonkereskedők egyesülete legutóbbi ülésén kimondta, hogy a kereskedők új gramofonlemez csak akkor szolgáltathatnak ki vevőknek, ha az egyidejűleg — megterítve ellenében természetesen — egy használt, vagy törött lemezt beszolgáltat.

KOLOZSVÁRON OLAJJÚTÓT HELYEZNEK ÜZEMBE. Az olajos magtermelés fokozásával gondolkodás történt arról is, hogy az ország minden részében megfelelő olajüzemek álljanak a termelők rendelkezésére. Az ipari anyaghivatal, a közellátási kormánybiztossággal egyetértve, most Kolozsváron engedélyt adott egy magánvállalkozónak olajútó üzembehelyezésére.

SI FÖLDMŰVES IFJU VIZSGÁZOTT A SZÖVETKEZETI BOLTOSSKÉPZŐ TANFOLYAMON. Az Erdélyi Hangya Szövetkezetek marosvásárhelyi központja második boltosképző tanfolyamán 51 erdélyi földműves ifju vizsgázott sikerrel és indult meg új életpályára felé. A vizsgán a tanulók a feladott kérdésekre nagy felkészültséggel adták meg a feleleteket, úgy a kérdések, mint a feleletek a legszélesebb tárgykörben mozogtak. Az általános áru és kereskedelmi ismereten felül a legkülönbözőbb erdélyi értékesítési kérdések és az erdélyi magyar kereskedelem világnézeti problémái is szerepeltek a vizsgakérdések között. A tanfolyam hallgatói nevében Máthéfy József köszöntö, hogy a tanfolyamot megrendezték és ígéretet tett arra, hogy ezen a pályán megállják a helyüket, maguk és a magyarság megerősítése érdekében.

ELSŐSORBAN A RÉGI JÁTEKKERESKEDŐK KAPNAK ÁRUT. A magyar jártkereskedők országos egyesülete legutóbbi ülésén panaszkodtak, hogy a mai viszonyok között igen nehéz az áru beszerzése, mert a jártkereskedelemben hihetetlen módon szaporodtak el az új konjunkturális cégek. Sok kereskedő, aki azelőtt sohasem foglalkozott játékarúszalással, áttért erre a szakmára. Éppen ezért elhatározták a konjunkturális jártkereskedők visszaszorítását a szakma régi tagjainak megmaradása érdekében. Elhatározták, hogy a rendelkezésre álló játékarúból elsősorban a régi cégeket látják el áruval és csak ezek teljes kielégítése után fennmaradó árut osztják szét a mellékfoglalkozásként jártkor árusító cégek között.

TÜLTÖTOLLAK minden árban, minőségben nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban.

Női szabók figyelmébe!

Az 1943. évi

kabát és kosztüm-modell divatlapjai

megérkeztek és nagy választékban kaphatók az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király tér 9. Telefon 11—09.

A Szovjet minden terve meghiusult a téli hadjárata alkalmával

Dittmar altábornagy érdekes előadása a téli csaták eseményeiről

BERLIN, március 23. (MTI—DNB.) Dittmar altábornagy hétfőn a rádióban előadásban ismertette a téli csata eseményeit.

— Ott, ahol támadásban vagyunk — mondotta —, záróhadműveletet alakítottunk azoknak a sikeres ellentámadásoknak befejezéséért, amelyek Charkov visszafoglalásával érték el tetőpontjukat és amelyek a szovjetvezetés betörését az ujonnan megvont elhárító arcvonalunkon át nyugat felé a Dnyeper irányában rendbehozták. Ezek is befejezéshez közelednek, mert a legközelebbi jövő harci eseményeiben mindenhol érvényes az évszak törvénye.

— A Szovjet tömegrohamai előbb, vagy utóbb mindenhol megállott, még mielőtt hadműveleti célját elérte volna. Az elhárításban mutatott szívós kitartás a legnagyobb mértékben áthúzta az ellenség minden számítását. Ma fel kell tenni a kérdést, vajon kétségtelen támadó sikerei délen felérnek-e azokkal a súlyos veszteségekkel, amelyeket a középső és az északi szakaszon szenvedett. Éppen azért, mert a harcot az egész arcvonalon a Kaukázustól a Ladoga-tóig egységes egésznek kell tekinteni, a Szovjet kétségtelenül más mértékkel fogja mérni a donecvidéki és a Kaukázusban elért nyereségét, mint azzal, amely hetekkel ezelőtt különjelentéseiben kicsendült.

— A százmértőföldekben elért nyereség kétségtelenül messze elmarad attól, amire törekedett és amit legálább elérni remélt abban az időben, amikor a hadiszerencse folytán ölébehullott a Volgánál és a Donnál a meglepetés folytán elért siker. Keletukra megsemmisítés és az itt harcoló német csapatok megsemmisítése, valamint az általános győzelmes előnyomulásra vonatkozóan ahhoz fűződő várakozások azonban alaposan meghiusultak.

— Ne tévesszük szem elől, hogy a Szovjet nagy téli támadása alatt kezdetben milyen figyelemre méltó teljesítményeket ért el messzire ható mozdulatokra bevetett kötelékek vezetésében is. Elismérjük, hogy valamit tanult tőlünk. A hatalmas téli küzdelem utolsó szakasza annál inkább megmutatta hadműveleti képességünk határát. Továbbra is érvényes az a tény, hogy a Szovjet is alá van vetve minden támadás csúcsponttörvényének, különösen pedig azért, mert nem ismerték fel, melyik az az időszak, amelytől fogva támadóerjük megszűnésre van ítélve. Nyilván beleesett abba a legnagyobb hibába, amelyet valamely vezetés elkövethet, nevezetesen az ellenség lebecsülésével. Nem az a döntő tény, hogy ezzel súlyos vereséget szenvedett, hanem az, hogy miképpen történt. Erős, de egyébként magára hagyatva harcoló kötelékek megsemmisítése tanulságos arra, hogy döntő időben hogyan mond csődöt a szovjetvezetés.

— A Szovjetnek azok a kísérletei, hogy a Donec mellett helyreállítsa a helyzetet, más tekintetben is kedvezőtlenek ránézve. Számos köteléket nagysírtva más szakaszokról vont oda ahelyett, hogy — mint előbbi hadműveleteiben — a tartalékból

vette volna az erőket. Ez elsősorban mutatja, hogy nem kimeríthetetlen az a tömeg, amely rendelkezésére áll. Már pedig eddig éppen ebben rejlett a Szovjet tulajdoképpen nagy ereje. Ha ezen a téren most határokat lehet észrevenni, ennek jelentőségét hajosan lehet túlbecsülni.

— Az ellenségnek emberben és részben harci eszközben való számbeli fölénye volt. Ez elsősorban a mi teljes hadvezetési fölényünknek ut-

jában állott. Ha azonban ez az akadály eltűnik, akkor sok minden, talán minden további magától adódik. Bizonyosra vehető, hogy vezetésünknek a legutóbbi hetek hadműveleteiben tanúsított okos mértéktartása, amellyel harcoló erőink kímélését éppúgy szem előtt tartja, mint az ellenség megsemmisítését, ahol alkalom nyílt rá, kétségtelen előnyöket biztosít számunkra.

— Merészség és mértéktartás s

Délről északi irányban fejlődnek ki a keleti német támadások

Berlin, március 23. (MTI—Interinf.) Nyilván bizonyos német átcsoportosításra vezethető vissza az a nyugodalom, amely a Donec felső folyásának megszállása után a német támadó arcvonal déli szárnyán beállott, legalább is erre mutatnak az eddig beérkezett jelentések. Vasárnap már jelentették, hogy a páncélos és gépesített csapatokat követő gyalogos hadosztályok gyorsított menetekben, dacolva a kedvezőtlen utviszonyokkal, szorosan felcsatlakoztak az élre. Kézenfekvő tehát, hogy most már a gyalogos kötelékek veszik át az egész doneci arcvonalzakasz biztosítását, míg a páncélos és gépesített egységek új feladatok elvégzésére tognak rendelkezésre állani.

Egyébként katonai körök rámutatnak, arra, hogy a német offenzíva a legnagyobb térszerűséggel délről északi irányban fejlődött ki és hogy Bjelgorodtól északra, vagyis Kurszktól délnyugatra, nyugatra és északnyugatra a német hadmozdulatok gyors ütemben haladnak előre. A német csapatok által itt a legutóbbi napokban elért területnyereség olyan eredményekre vezetett, amelyeknek teljes horderejét majd csak bizonyos idő múlva láthatjuk, azonban már most megállapíthatjuk, hogy a német támadó arcvonal előtt a bolsevista hadosztályok többé már sehol sem képesek komoly ellenállásra. Zsevszk városa, amelyben nagy szovjetkötelékek makacsul védekeztek, szilárdan német kéztlen van.

A német kötelékek eltömték egy mély betörést, amelyet a bolsevisták a várostól északra és északnyugatra a német biztosító rendszerbe vezettek. Ezzel idővel jelezte, hogy a Zsevszk városában és környékén harcoló szovjet csapatok sok hadifoglyot ejtettek és nagy zsákmányra tettek szert. A keleti arcvonal déli szakaszán és a középső arcvonalzakasz déli szárnyán egyébként a frissen odavetett német erők fel-

vonulása tervszerűen halad előre. A bolsevisták menetoszlopai sok sikeres német légitámadás célpontját képezték és a német repülő kötelékek 18 páncélost, több mint 200 járművet és 13 gépesített löveget pusztítottak el. A tüzfegyverek tüzeiben a gyalogos menetszlopok súlyos veszteségeket szenvedtek. Nagyobb szovjetáttörések irányultak, éppen úgy, mint az előző napon is, vasárnap is a Szpasz. Demenszkoje melletti német elhárító állások ellen a Ladoga-tónál. Ezek a támadások is összeomlottak és az ellenség jelentékeny veszteséget szenvedett különösen hadianyagban.

A német elhárító csapatok csak a szpasz-

mindkettő a maga idejében volt az, amely ezt a kétségtelen sikert megadta. A Szovjet számára pedig nyilván súlyos gondot okoz, hogy mi történjék most, téli támadásának sikeretelensége után.

Az altábornagy így fejezte be érdekes előadását:

— Nem hagyjuk figyelmen kívül, hogy a nehézségek még nincsenek véglegesen kiküszöbölve és tartózkodunk tulzott megállapításoktól; a mostani téli eseményeiből azonban levonjuk azt a bizonyosságot, hogy a legszívósabb ellenséggel szemben is a céltudatos, mértéktartó, merészségtől irányított akarást és a kemény visszavágásra képes fegyverforgatót nem hagyja el a siker.

A tél folyamán megtörtént a német légihaderő tavaszi harcbevételének előkészülete

BERLIN, március 23. (MTI.) A Német Távirati Iroda katonai szakértője rámutat arra, hogy a szovjet hiába kísérlete meg, hogy a kezdeményezést újra a kezébe vegye. A német hadsereg és a fegyveres SS kötelékei továbbra is urai a szovjet csatatermeknek amióta négy héttel ezelőtt bekövetkezett az 1942—43-as nagy téli csata döntő fordulata a Donec és a Dnyeper között. A bolsevisták nem tudtak változtatni ezen a téven azzal sem, hogy az arcvonal északi szakaszán a szovjet csapatok a német repülőerőkből a felbőli hogy legalább az itt elért eredményekkel tarthassák kedvező hangulatban a világ közvéleményét. Pontosan az ellenkezője történt annak, amit a

demenszkojei területen négy nap alatt közel 300 szovjet páncélos harckocsit pusztítottak el. A légihaderő ugyanakkor 87 páncélost tett harcképtelenné.

A Ladoga-tó felé is 26 páncélost veszítettek a bolsevisták meghiusult áttörési kísérleteinél. A német vadászok és romboló ezredek a bolsevista kézenléti állások ellen támadásokkal jelentékenyen hozzájárultak a külön elhárító eseményekhez. A német vadászok légi harcokban 32 szovjet repülőgépet lőttek le, ötöt pedig a légvédelmi tűzrásg. A bolsevisták vasárnapi vesztesége tehát 37 repülőgép, míg német részről két repülőgép pusztult el.

Helsinkit bombázták a szovjet repülők

HELSINKI, március 23. (MTI.) Miként a finn hadijelentés közölte, ellenséges repülőgépek kisebb egységeiben támadást intéztek Helsinki ellen. A légiradó rövid megszakítással este 8 óráig hajnali négy óráig tartott. Éjjel után a legvédelemi üteg szinte állandóan működésben voltak. Az erős elhárítás következtében csak néhány gépnek sikerült a város fölé repülni és gyújtó, valamint romboló bombákat ledobni. A bombák csak jelentéktelen károkat okoztak. A fegyvernemi és a magyar követtség egyik ahlakörát is becsapta, ezáltal hamar negyedikben, de más károk itt sem estek.

A szovjet légierő néhány napja erős tevékenységet fejt ki Tallin és Helsinki felé. Helsinki az utóbbi éjszaka élte át a háború kitörése óta a leghevesebb légitámadást, amely hosszú ideig tartott. A holdvilágos éjszakában többször megjelentek a szovjet repülőgépek és a finn légvédelmi ágyuk rövid megszakításokkal, majdnem egész éjszaka dörögtek. Körülbelül 30 szovjet repülőgép, amelyek a tenger felől különböző irányból jöttek igyekeztek Helsinki fölé eljutni, részben sikerült távol tartani. Mindezzel sok romboló- és gyújtóbombát dobáltak a fővárosra és kör-

nyékére. Több helyen tüzvész és épületekben károk keletkeztek. A szovjet gépek fontos célokat nem találtak el. Eddig két halálos és 23 sebesült áldozatot jelentettek.

BOMBAZÁPOR A MURMAN-VASUTRA

BERLIN, március 23. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A német zuhanóbombázók éjjel és nappal szakadatlanul tartó támadásaikban többszáz méter hosszúságban felszakították a murmanszki vasutvonalat. A harci repülőgépek északon bombázták a bolsevista repülőtereket és Murmanszk kikötőjét. Öt szovjet gépet lőttek le.

ANGOLSZÁSZ BEISMERÉSEK ELSÜLLYESZTETT HAJÓKRÓL

AMSZTERDAM, március 23. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: Az angol hír-iroda jelentése szerint az angol tengerügyi hivatal beismerte a Lightnig nevű angol romboló elvesztését.

Az Atlanti-óceán középső részén megtorpedózott City of Flint nevű északamerikai gőzös 65 főnyi személyzetének csupán 17 tagját sikerült megmenteni.

Vasárnap 71 hajótörött érkezett a liszaboni kikötőbe. Portugál teherhajó mentette meg valamennyit csütörtökön. A Kayotean nevű amerikai hajóról való, amelyet március 13-án tengeraltató torpedóztört meg. Newyorkból jelentik, hogy a tengerészeti hivatal közölte a City of Flint északamerikai szállítóhajó elsüllyesztését. Az Atlanti-tengeren még januárban torpedózták meg.

JELENTÉS A SAINT-NAZAREI ROMOKRÓL

PÁRIS, március 23. (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: A Saint Nazare-i község tanács adatokat hozott nyilvánosságra a város ellen intézett ellenséges légitámadások okozta pusztításokról. Eszerint sok polgári lakóház elpusztult. Az elpusztult épületek között 3 templom, egy kórház, egy bábaképző intézet, egy püspöki palota és több iskola szerepel.

ENGEDÉLY NÉLKÜLI GYÜLESEZÉS MIATT ELJÁRÁS INDULT EGY SZOLNOK-DOROKA MEGYEI GAZDÁLKODÓ ELLEN. Délről jelentik: Adorján Simon Kőrö községbeli gazdálkodó kidoboltatta a faluban, hogy mindenki jelenjen meg a házánál, ahol egy román bank létesítéséről fognak tárgyalni. A jelzett időben a gazdálkodó háza valóban megtelt gazdálkodókkal, akik heves vitákba bocsátkoztak egymással a létesítendő román pénzintézet kérdése körül. A hatóságok most eljárást indítottak a gazdálkodó ellen, tekintettel arra, hogy a gyűlésre engedélyt nem volt.

ELLENZÉK politikai napilap

Felolós szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felolós kiadó:

VITA SÁNDOR

Súlyos elhárító harcok Vjazmánál

BERLIN, március 23. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A keleti harctér déli részén egész Bjelgorodig, vasárnap nem voltak jelentős harcok. A német támadás Kurszktól délnyugatra és északnyugatra továbbra is jól halad előre. Vjazmától délnyugatra és a Ladoga-tótól délre vasárnap megint meghiusultak az ellenség áttörésre irányuló

kísérletei és a bolsevisták igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Hadosztályaink, amelyeket a légihaderő kiválóan támogatott, március 18. óta csak Vjazmától délnyugatra 270 páncélos harckocsit pusztítottak el. A bolsevistáknak Leningrádtól délkeletre 3 nap óta folytatott súlyos támadásait csapataink elszánt elhárító harcokkal visszavetették. Az ellenség igen nagy veszteségeket szenvedett.

Tunisz déli és középső részében nagy angol és amerikai erők támadják a német-olasz állásokat. Súlyos harcok folynak a földön és a levegőben. Távolfelderítő repülőgépek az Atlanti-óceánon súlyos bombatalálatokkal megrongáltak egy nagyobb kereskedelmi hajót. Német harci repülőgépek a március 20-ra virradó éjszakán Tripolisz támadása során elsüllyesztettek 3 kereskedelmi hajót és egy kísérő naszádot.

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomása. Felelős vezető MAJOR JÓZSEF.